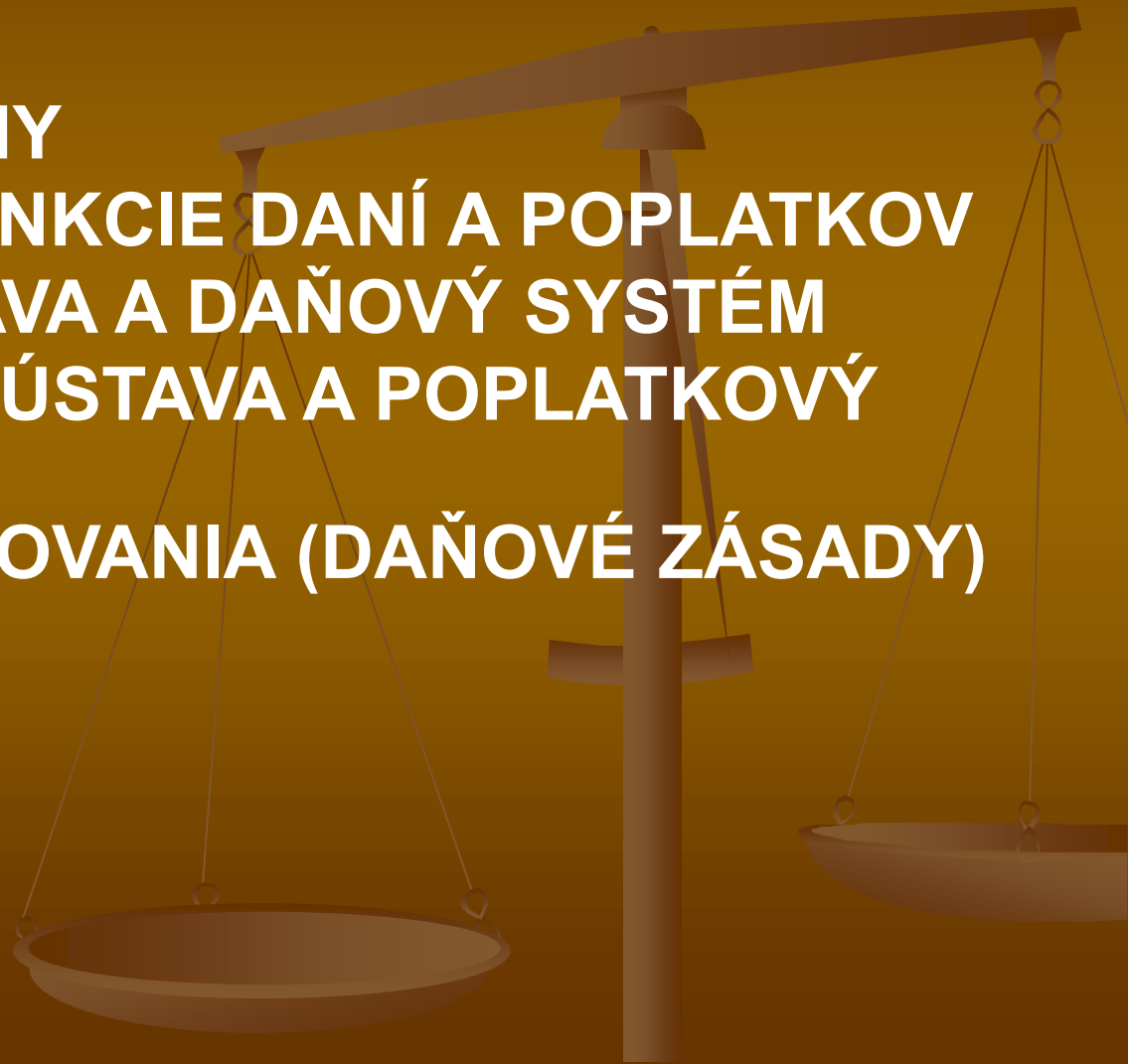

I. VŠEOBECNE O DANIACH A POPLATKOCH

1. VEREJNÉ PRÍJMY
2. PODSTATA A FUNKCIE DANÍ A POPLATKOV
3. DAŇOVÁ SÚSTAVA A DAŇOVÝ SYSTÉM
4. POPLATKOVÁ SÚSTAVA A POPLATKOVÝ SYSTÉM
5. PRINCÍPY ZDAŇOVANIA (DAŇOVÉ ZÁSADY)

1. VEREJNÉ PRÍJMY

Podstata verejných príjmov:

1. Príjem verejnoprávneho subjektu (štát, obec, VÚC, iný verejnoprávny subjekt)
2. Príjem v peňažnej forme
3. Príjem spojený s tvorbou, rozdelením a použitím peňažného fondu.

Členenie verejných príjmov:

- daňové a nedaňové príjmy (základné členenie)
- členenie podľa viacerých kritérií (1/ subjekt, 2/ návratnosť / nenávratnosť, 3/ ekonomická a právna podstata príjmu, 4/ titul pre ich ukládanie).

Najvýznamnejšie miesto medzi verejnými príjmami majú:

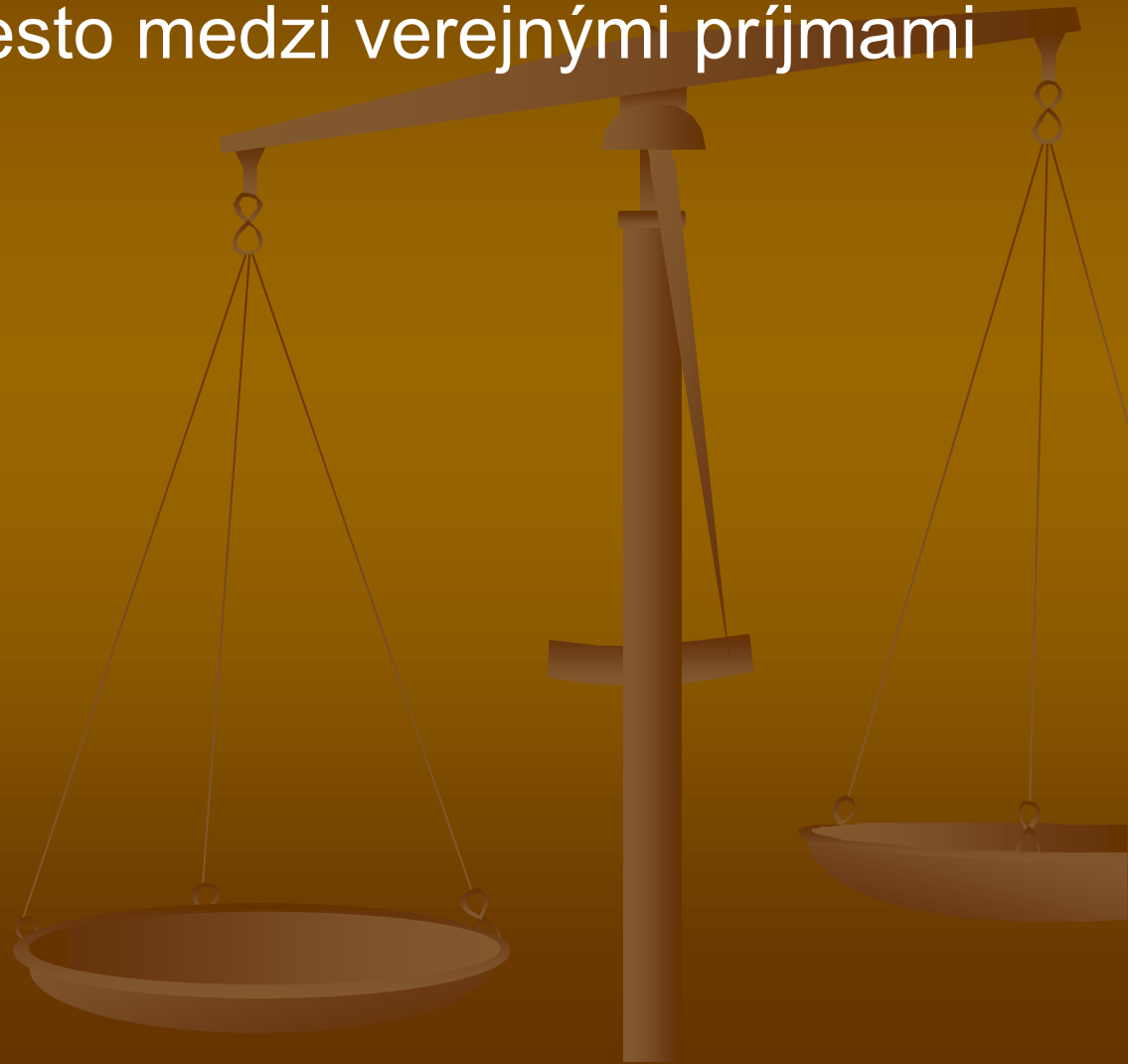

dane

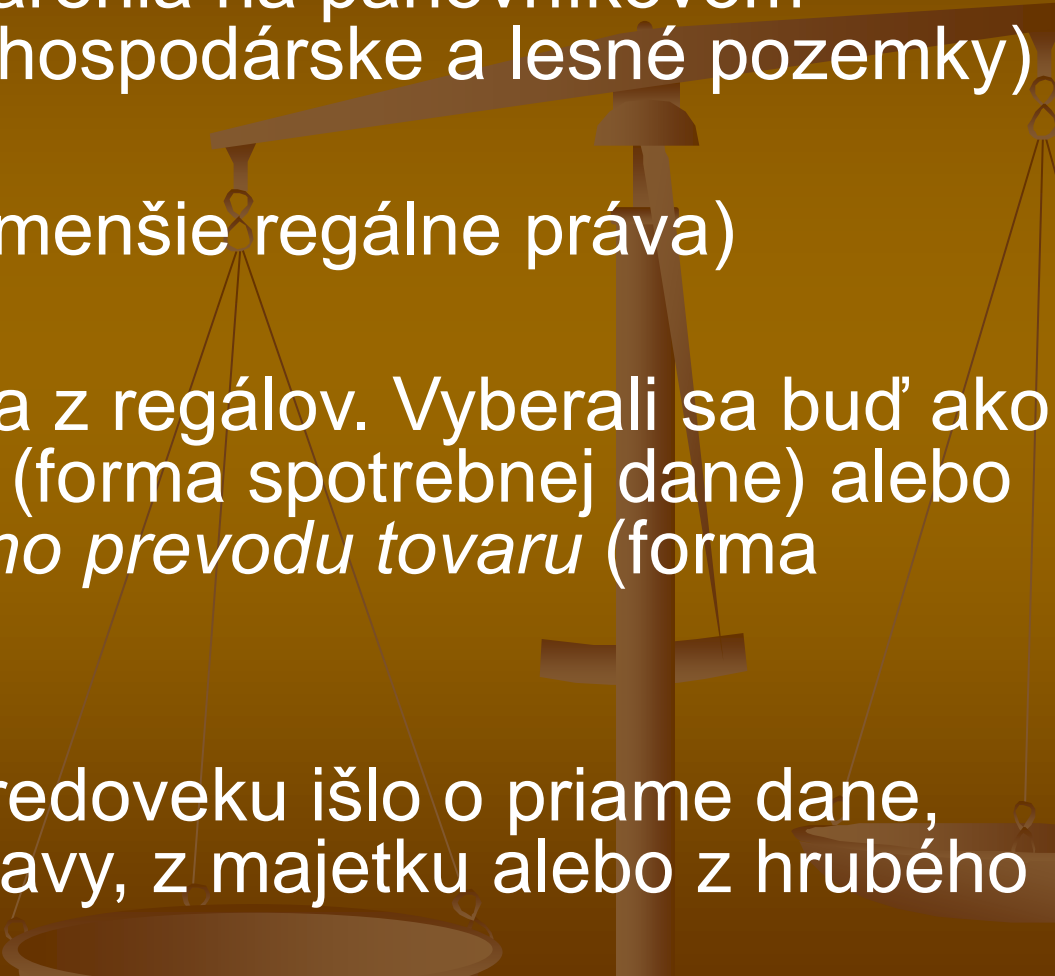
a

poplatky

Predchodcovia dnešných daní / poplatkov :

- ❑ **Domény** (prvý zdroj príjmov) príjmy získané z hospodárenia na panovníkovom majetku, t.j. poľnohospodárske a lesné pozemky)
 - ❑ **Regály** (väčšie a menšie regálne práva)
 - ❑ **Akcízy** (vyvinuli sa z regálov. Vyberali sa buď ako tzv. *daň z predaja* (forma spotrebnej dane) alebo ako *daň z právneho prevodu tovaru* (forma obchodnej dane)
 - ❑ **Kontribúcie** (v stredoveku išlo o priame dane, ktoré sa platili z hlavy, z majetku alebo z hrubého výnosu).
-

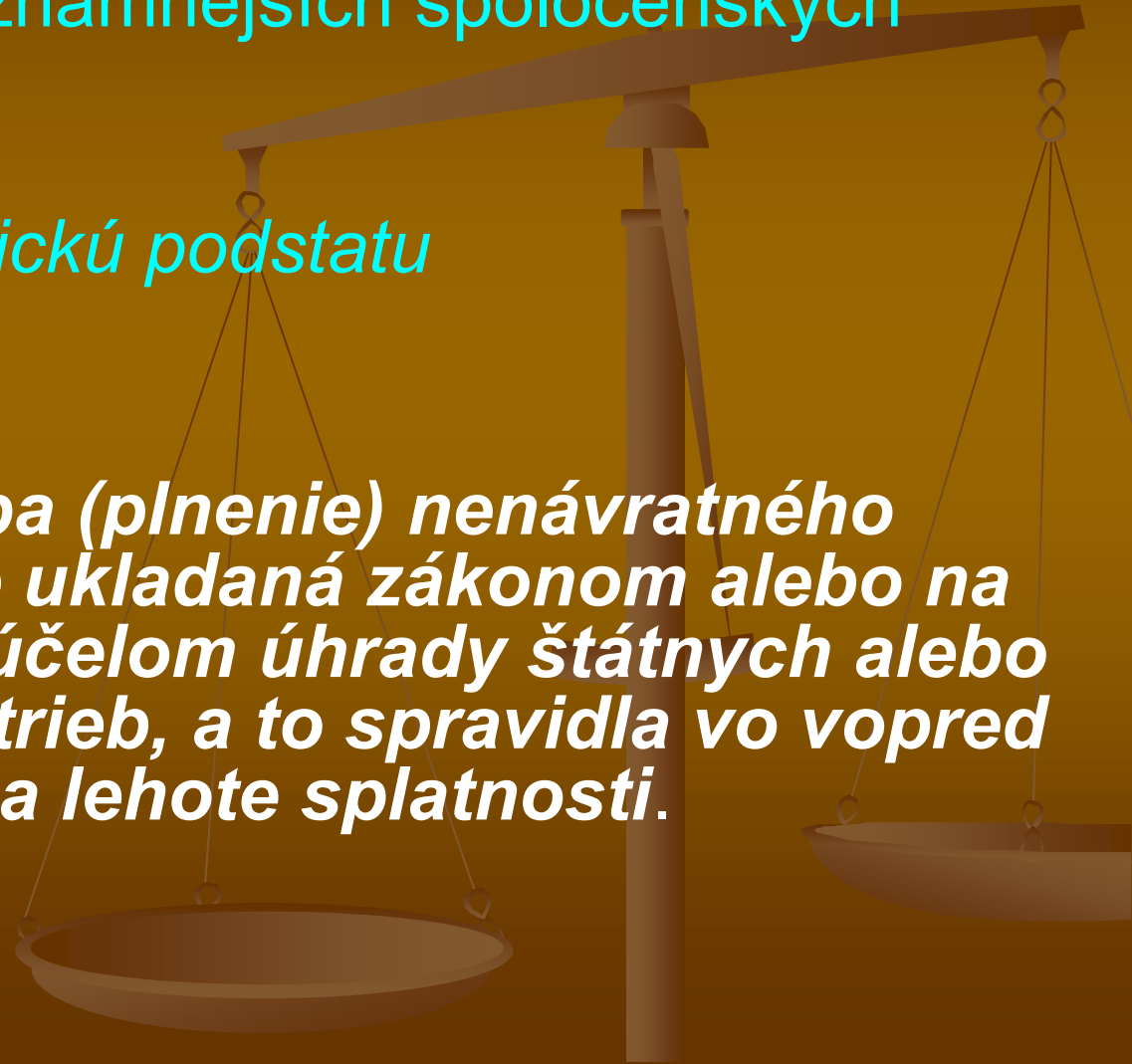
2. PODSTATA A FUNKCIE DANÍ A POPLATKOV

DAŇ : jeden z najvýznamnejších spoločenských fenoménov.

Daň má:

- ❖ *finančno-ekonomickú podstatu*
- ❖ *právnú podstatu.*

Daň : *peňažná platba (plnenie) nenávratného charakteru, ktorá je ukladaná zákonom alebo na základe zákona za účelom úhrady štátnych alebo iných verejných potrieb, a to spravidla vo vopred ustanovenej výške a lehote splatnosti.*

Pojmové znaky dane:

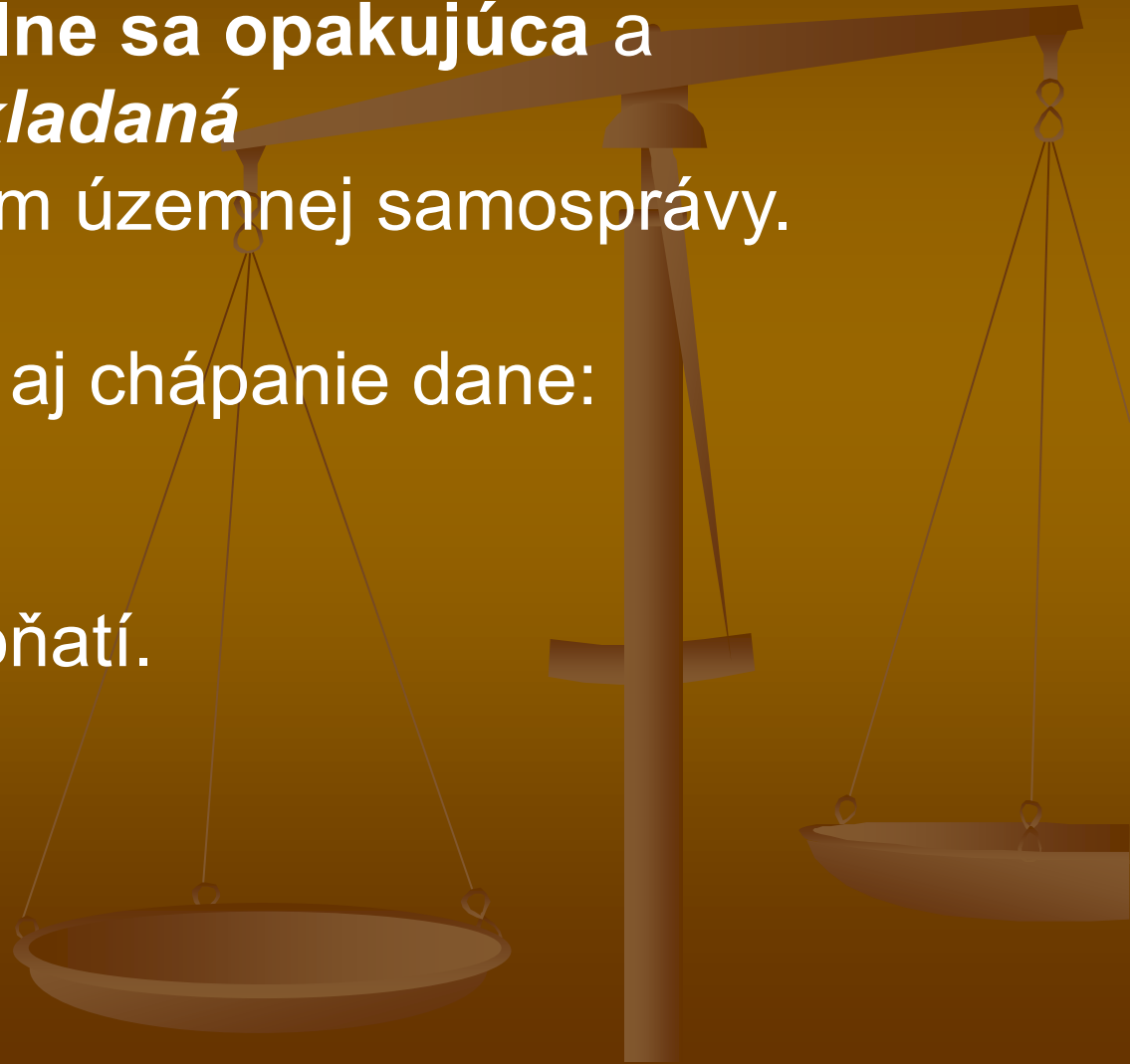
1. daň je ***peňažná platba***, resp. ***peňažné plnenie***;
2. daň je platba ***nenávratného charakteru*** (subjekt daňovej povinnosti si za platbu dane nemôže nárokovať žiadnu priamu protislužbu, žiadne konkrétne plnenie zo strany štátu, resp. územnej samosprávy);
3. daň je platba ***neekvivalentného charakteru***;
4. daň je platba ***ukladaná zákonom alebo na základe zákona***;
5. daň je určená ***na úhradu štátnych alebo iných verejných potrieb***;
6. v záujme právnej istoty povinných subjektov je v zákone ***vopred ustanovená výška dane***;
7. zákon ***vopred ustanovuje lehoty splatnosti daní***.

Daň je platba

- v zásade pravidelne sa opakujúca a
- *jednostranne ukladaná* štátom alebo orgánom územnej samosprávy.

V teorii sa prezentuje aj chápanie dane:

- v *statickom* a
- v *dynamickom* poňatí.

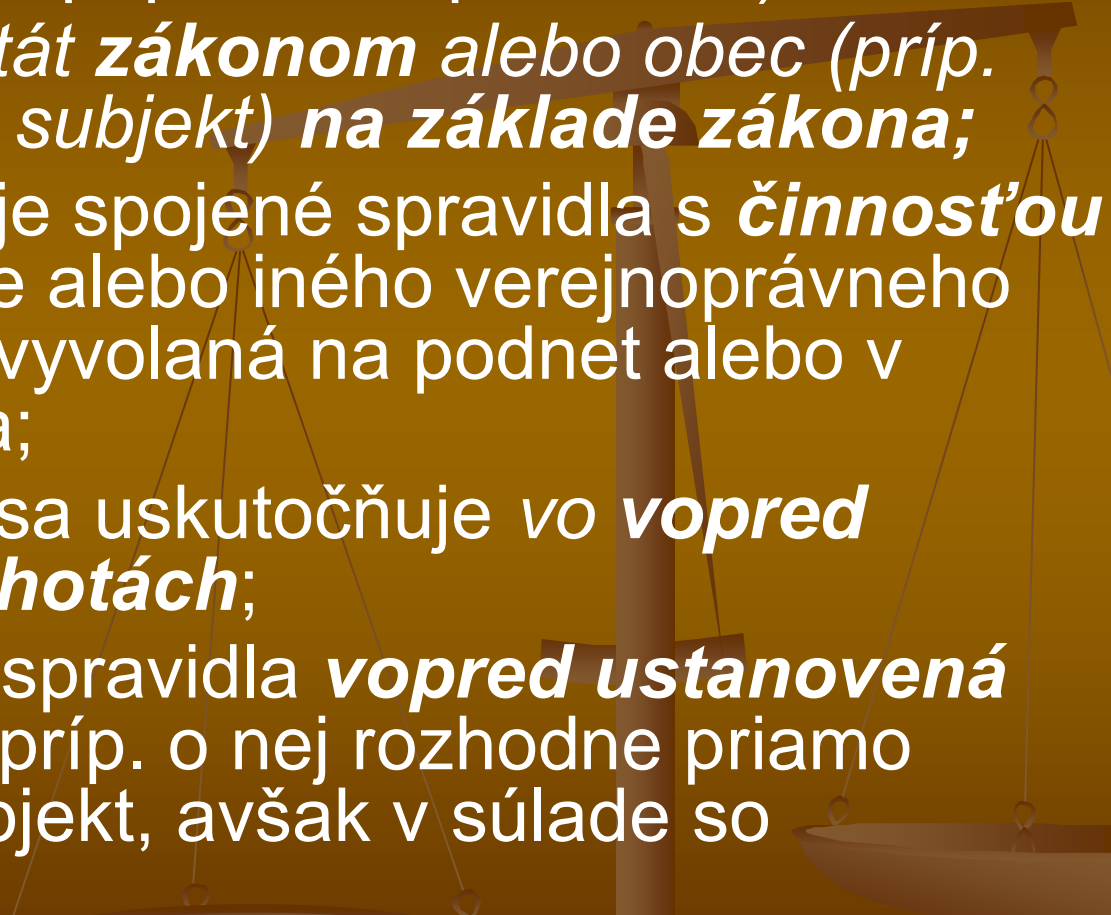

POPLATOK :

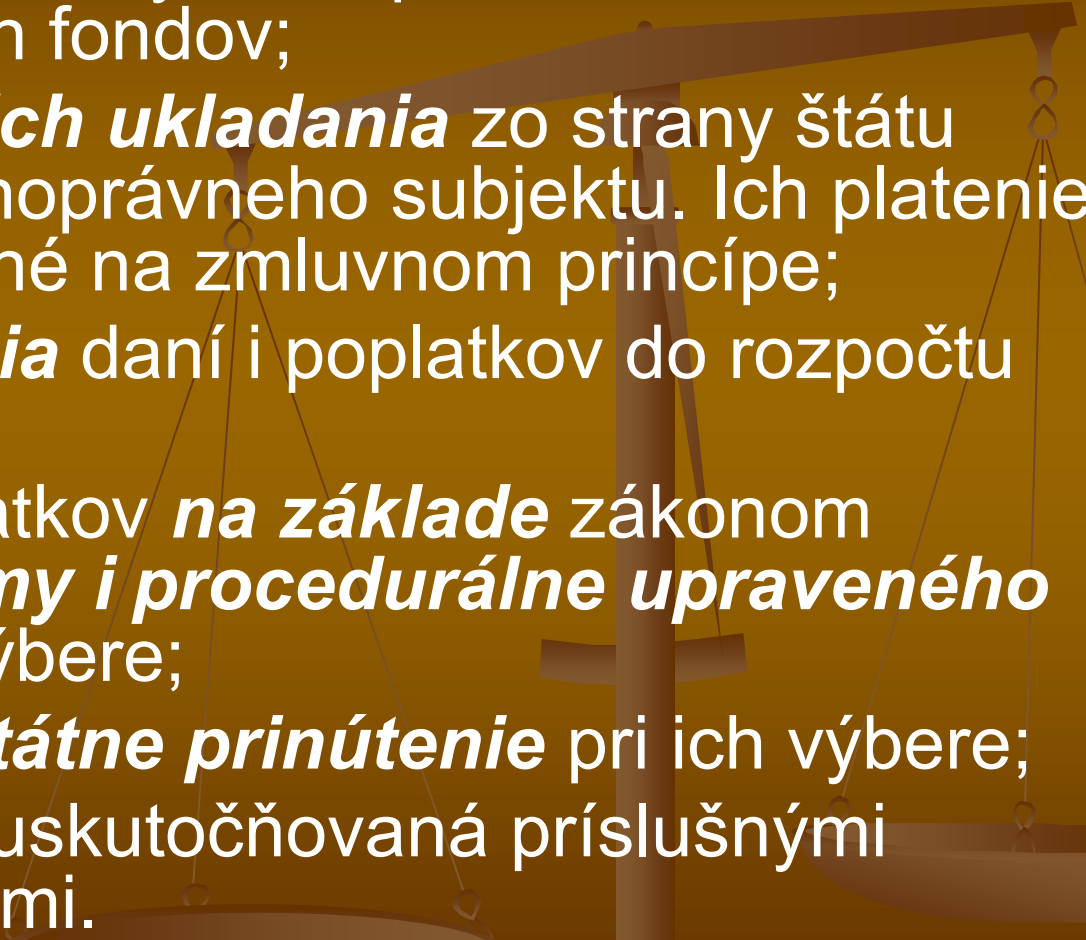
peňažná platba (peňažné plnenie) ukladaná zákonom alebo na základe zákona, ktorá je vyberaná za určitú činnosť štátnych a iných verejnoprávných subjektov vykonávanú z podnetu, príp. v záujme poplatníka, vo vopred ustanovených lehotách a spravidla aj vo vopred ustanovenej / určenej výške.

Poplatky predstavujú čiastočný ekvivalent činnosti štátneho orgánu alebo iného verejno-právneho subjektu. Vzhľadom na to sa niekedy považujú aj za *cenu za poskytnutú verejnú službu.*

Pojmové znaky poplatku:

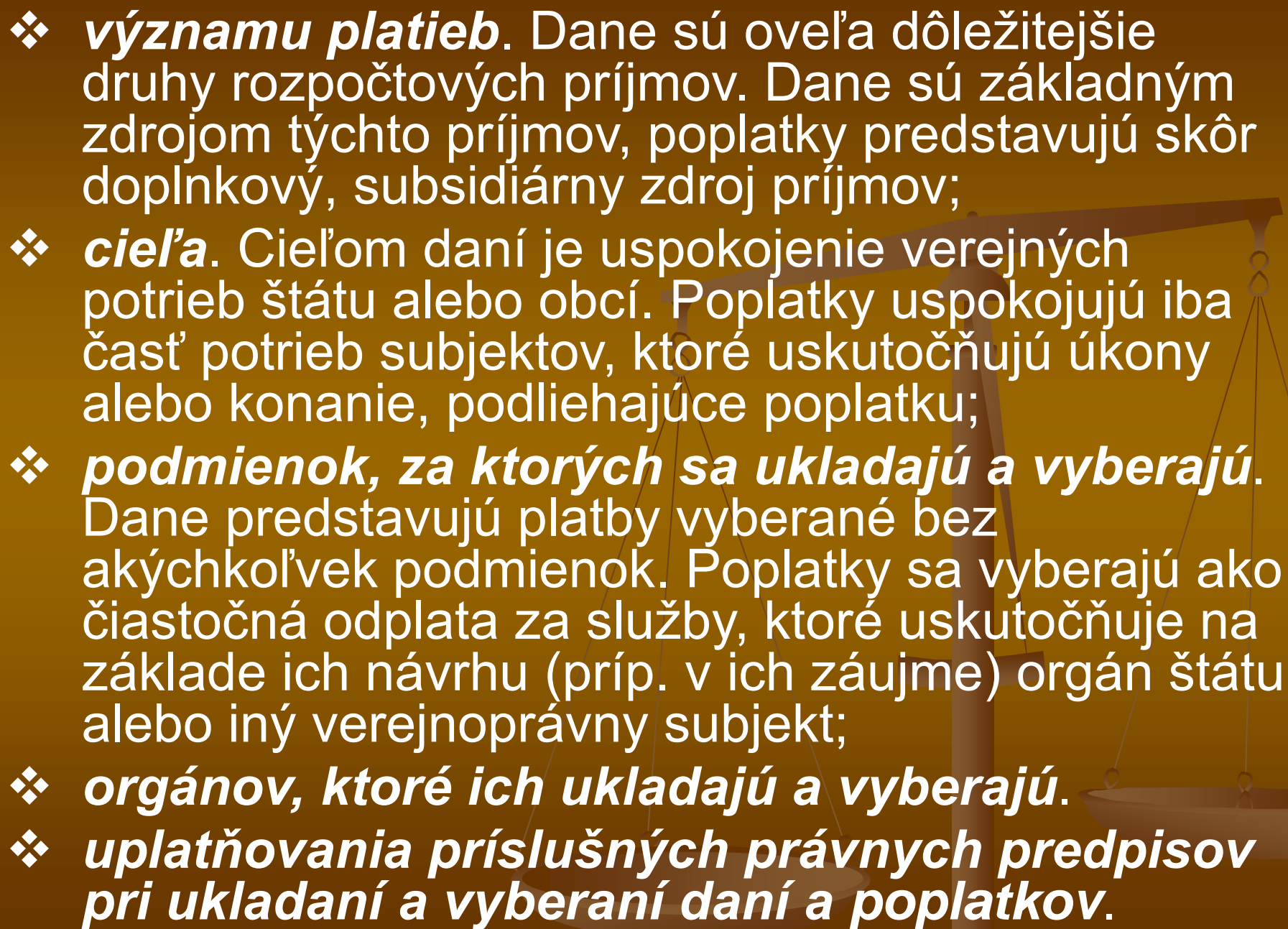
1. poplatok je **peňažná platba** veľmi podobná dani (formu naturálneho poplatku nepoznáme);
 2. poplatok **ukladá štát zákonom alebo obec (príp. iný verejnoprávny subjekt) na základe zákona;**
 3. platenie poplatku je spojené spravidla s **činnosťou** orgánu štátu, obce alebo iného verejnoprávneho subjektu, ktorá je vyvolaná na podnet alebo v záujme poplatníka;
 4. **platenie poplatku sa uskutočňuje vo vopred ustanovených lehotách;**
 5. výška poplatku je spravidla **vopred ustanovená** priamo v zákone, príp. o nej rozhodne priamo verejnoprávny subjekt, avšak v súlade so zákonom.
-

Spoločné znaky daní a poplatkov :

- **záväznosť**, resp. **povinnosť platenia** daní i poplatkov do príslušných rozpočtov alebo mimorozpočtových fondov;
 - **jednostrannosť ich ukladania** zo strany štátu alebo iného verejnoprávneho subjektu. Ich platenie teda nie je založené na zmluvnom princípe;
 - **adresnosť určenia** daní i poplatkov do rozpočtu alebo fondu;
 - **výber** daní i poplatkov **na základe** zákonom **ustanovenej formy i procedurálne upraveného postupu** pri ich výbere;
 - možnosť použiť **štátne prinútenie** pri ich výbere;
 - **kontrola výberu** uskutočňovaná príslušnými kontrolnými orgánmi.
-

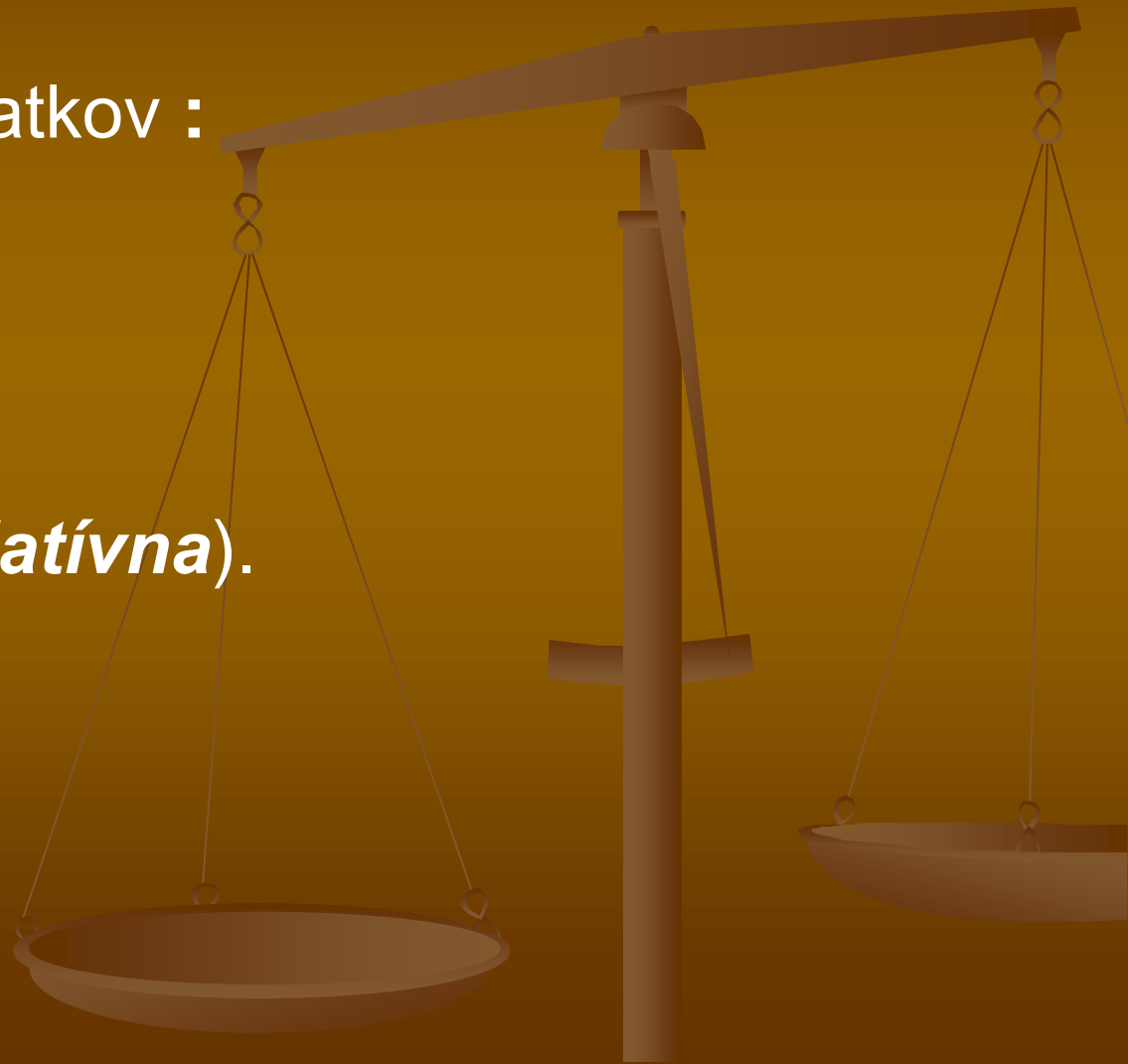
Rozdiely medzi daňami a poplatkami :

- ❖ ***reciprocita týchto platieb.*** Poplatky na rozdiel od daní rešpektujú požiadavku ***priamej reciprocity***, pričom sú istým ekvivalentom činnosti štátneho orgánu alebo iného verejnoprávneho subjektu. Vzťahy, na ktorých sú založené, sú ***čiasťočne návratné*** a teda aj do istej miery ***ekvivalentné***. Na rozdiel od poplatkov, dane charakterizuje ich ***nenávratnosť*** a teda aj ***neekvivalentnosť***;
- ❖ ***pravidelnosti ich vyberania a platenia.*** Dane patria v zásade medzi pravidelne sa opakujúce platby. Poplatky majú skôr charakter jednorazových platieb. Týka sa to v prvom rade správnych a súdnych poplatkov, tiež miestneho poplatku za rozvoj;

-
- ❖ ***významu platieb.*** Dane sú oveľa dôležitejšie druhy rozpočtových príjmov. Dane sú základným zdrojom týchto príjmov, poplatky predstavujú skôr doplnkový, subsidiárny zdroj príjmov;
 - ❖ ***cieľa.*** Cieľom daní je uspokojenie verejných potrieb štátu alebo obcí. Poplatky uspokojujú iba časť potrieb subjektov, ktoré uskutočňujú úkony alebo konanie, podliehajúce poplatku;
 - ❖ ***podmienok, za ktorých sa ukladajú a vyberajú.*** Dane predstavujú platby vyberané bez akýchkoľvek podmienok. Poplatky sa vyberajú ako čiastočná odplata za služby, ktoré uskutočňuje na základe ich návrhu (príp. v ich záujme) orgán štátu alebo iný verejnoprávny subjekt;
 - ❖ ***orgánov, ktoré ich ukladajú a vyberajú.***
 - ❖ ***uplatňovania príslušných právnych predpisov pri ukladaní a vyberaní daní a poplatkov.***

Funkcie daní a poplatkov :

- fiskálna,*
- alokačná,*
- kontrolná a*
- regulačná (regulatívna).*

3. DAŇOVÁ SÚSTAVA A DAŇOVÝ SYSTÉM

Daňová sústava : užší pojem než *daňový systém*.

Daňová sústava *sústava daní, ktoré sa v danom štáte zavádzajú, ukladajú a vyberajú.*

Daňový monizmus a daňový pluralizmus.

Základné faktory podmieňujúce členitosť daňovej sústavy:

- ✓ *veľkosť územia štátu,*
- ✓ *štátoprávne usporiadanie a*
- ✓ *forma a intenzita zapojenia štátu do medzinárodných integračných procesov.*

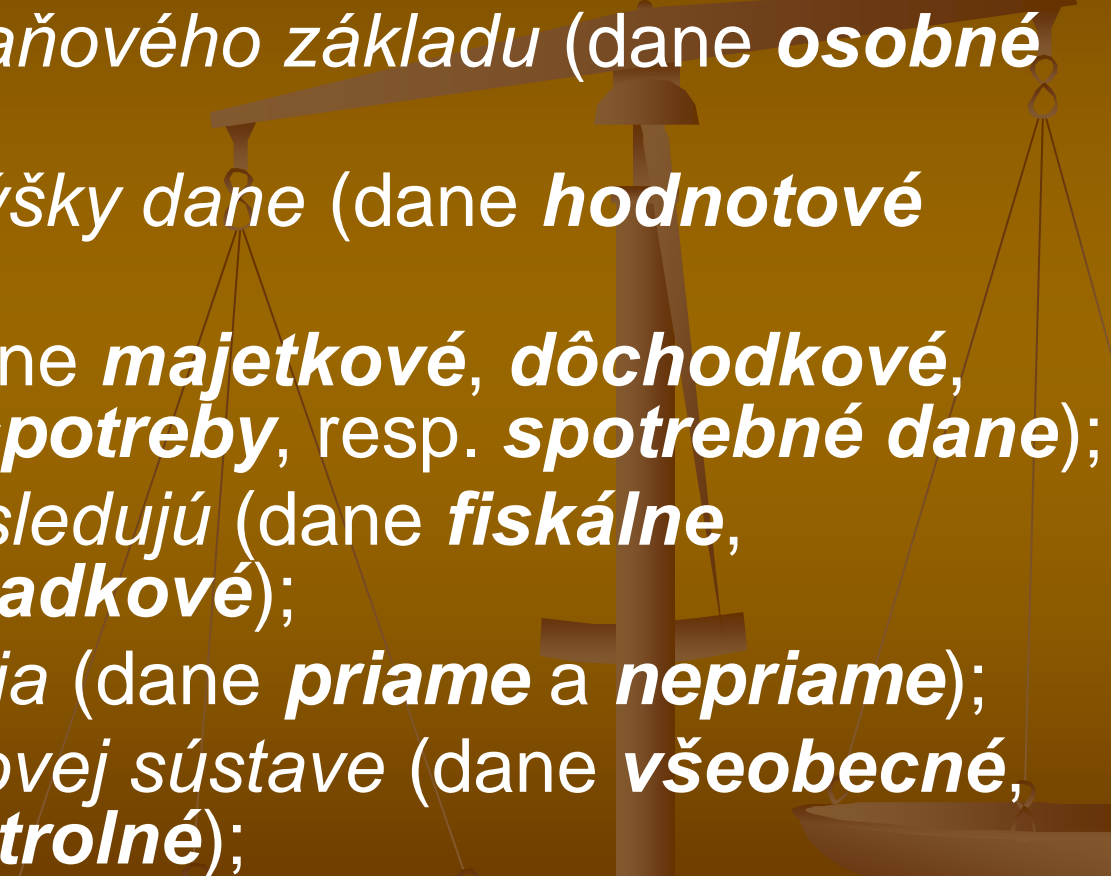
Daňový systém zahŕňa :

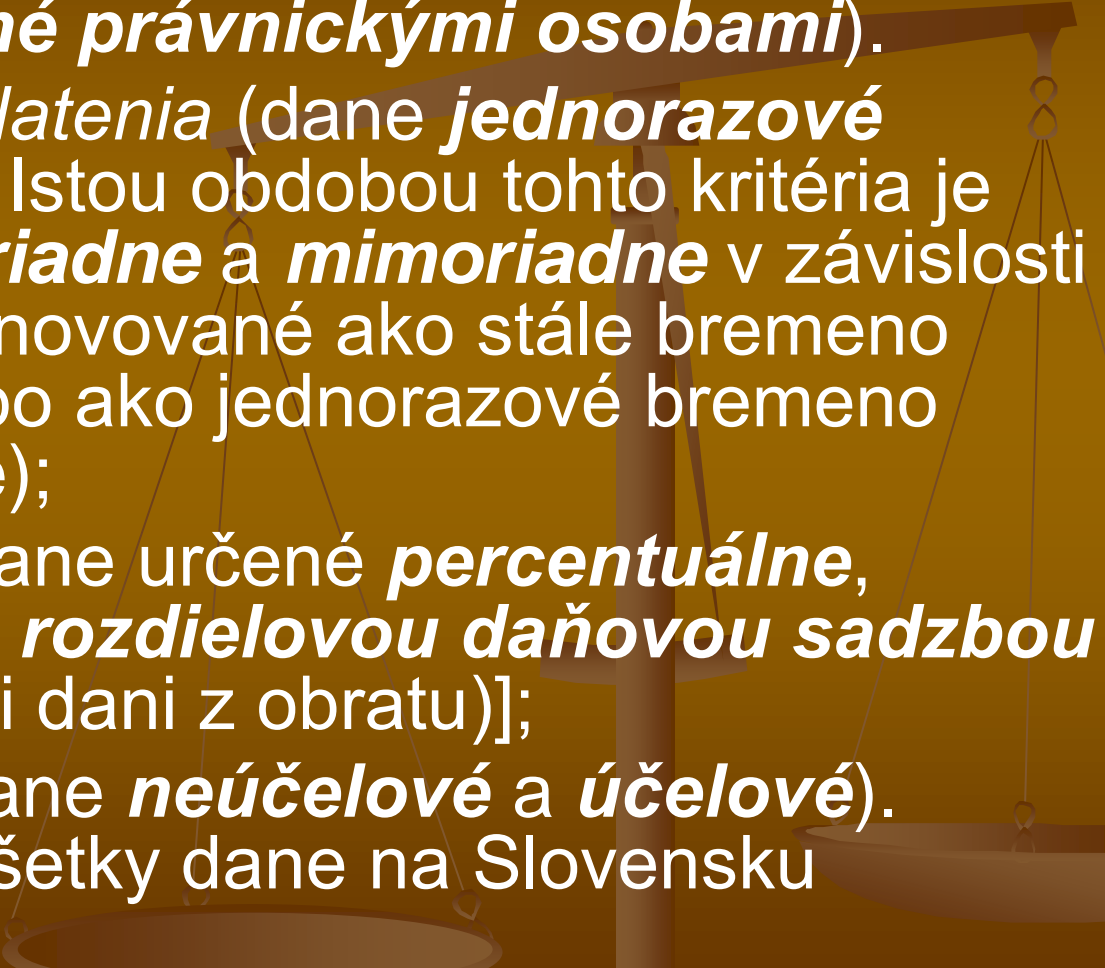
- daňovú sústavu (sústavu daní),
- právne a organizačne usporiadaný systém orgánov, ktoré zabezpečujú výkon správy daní a ďalšie súvisiace činnosti,
- systém nástrojov, metód a pracovných postupov, ktoré uvedené orgány uplatňujú vo vzťahu k daňovým subjektom, prípadne k iným osobám.

Dlhodobé faktory formovania daňového systému: demografické, technologické a ekologické zmeny.

Krátkodobé faktory: zmena politického vnímania niektorých funkcií daní a verejných financií vôbec ako dôsledok volebných výsledkov.

Kritéria členenia daní:

- forma ich realizácie (dane **peňažné** a **naturálne**);*
 - spôsob určenia daňového základu (dane **osobné** a **reálne**);*
 - spôsob určenia výšky dane (dane **hodnotové** a **špecifické**);*
 - predmet dane (dane **majetkové**, **dôchodkové**, **výnosové** a **zo spotreby**, resp. **spotrebné dane**);*
 - ciele, ktoré dane sledujú (dane **fiskálne**, **evidenčné** a **poriadkové**);*
 - spôsob zdaňovania (dane **priame** a **nepriame**);*
 - postavenie v daňovej sústave (dane **všeobecné**, **doplnkové** a **kontrolné**);*
-

-
- ❑ *oprávnený subjekt dane* (dane **miestne, regionálne, štátne a nadnárodné**);
 - ❑ *povinný subjekt dane* (dane **platené fyzickými osobami a platené právnickými osobami**).
 - ❑ *pravidelnosť ich platenia* (dane **jednorazové a opakujúce sa**). Istou obdobou tohto kritéria je členenie daní na **riadne a mimoriadne** v závislosti na tom, či sú ustanovované ako stále bremeno (riadne dane) alebo ako jednorazové bremeno (mimoriadne dane);
 - ❑ *daňové sadzby* [dane určené **percentuálne, pevnou sumou a rozdielovou daňovou sadzbou** (uplatňovala sa pri dani z obratu)];
 - ❑ *účelovosť daní* (dane **neúčelové a účelové**). V súčasnosti sú všetky dane na Slovensku neúčelové;

- ❑ *stupeň záväznosti ich ukladania (dane **obligatórne** a **fakultatívne**);*
- ❑ *spôsob vyrubenia a vyberania (výberu) dane (1/ dane **vyrubené podaním daňového priznania**, 2/ **vyberané zrážkou bez vyrubenia**, 3/ **vyrubené rozhodnutím správcu dane**, 4/ **vyrubené zaplatením dane**, pri ktorej nie je povinnosť podať daňové priznanie);*
- ❑ *zdaňovacie obdobie, ku ktorému sa viaže daňová povinnosť (dane **vyrubované na zdaňovacie obdobie** a **vyrubované za zdaňovacie obdobie**).*

Legislatívny rámec pre daňovú sústavu na Slovensku tak, ako ju s istými modifikáciami poznáme dnes, predstavoval zákon o sústave daní (z. č. 212/1992 Zb.) akási „daňová ústava“.

Súčasná daňová sústava na Slovensku :

1) DPH,

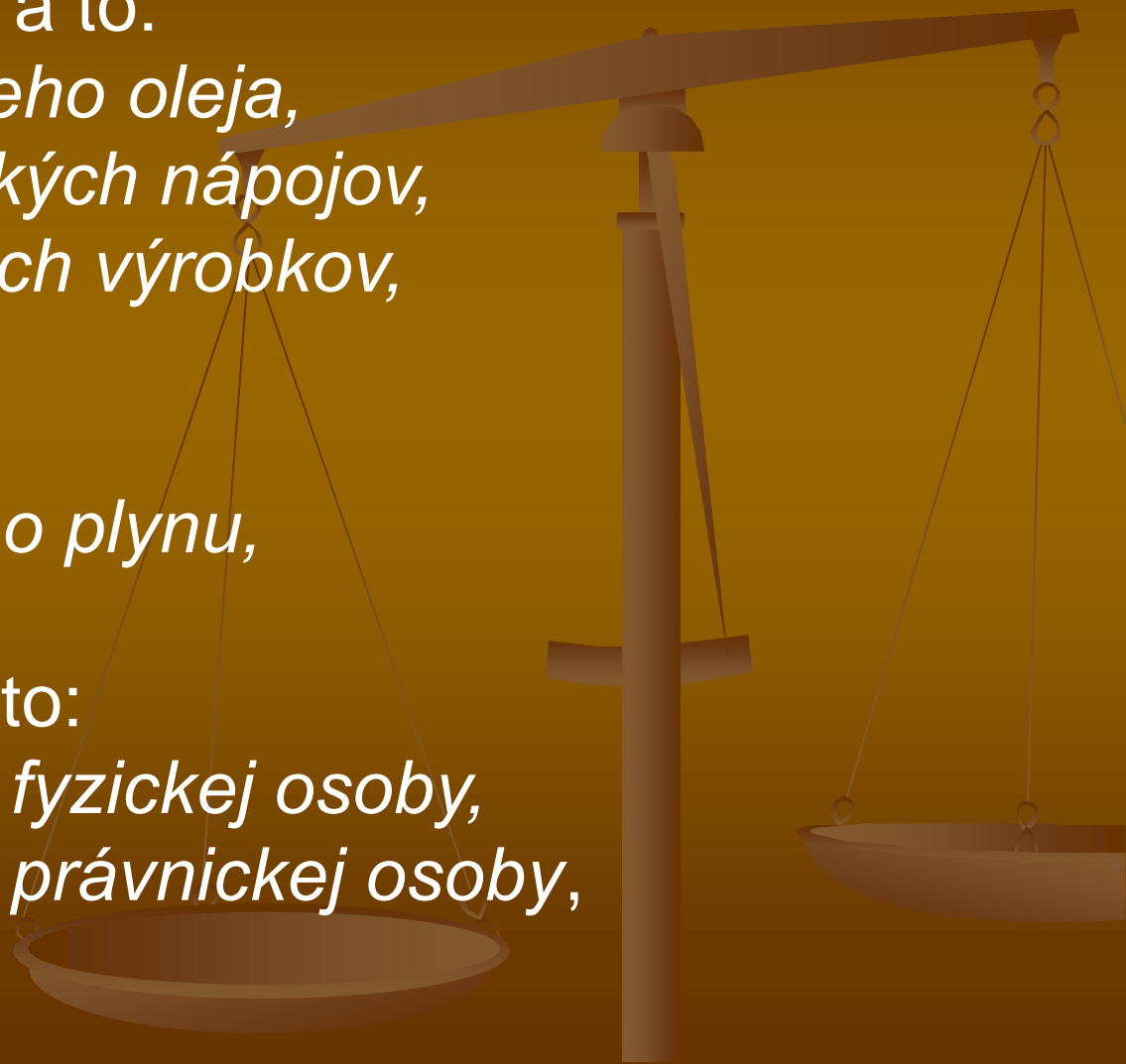
2) spotrebné dane, a to:

- *daň z minerálneho oleja,*
- *daň z alkoholických nápojov,*
- *daň z tabakových výrobkov,*
- *daň z elektriny,*
- *daň z uhlia,*
- *daň zo zemného plynu,*

3) daň z poistenia,

4) daň z príjmov, a to:

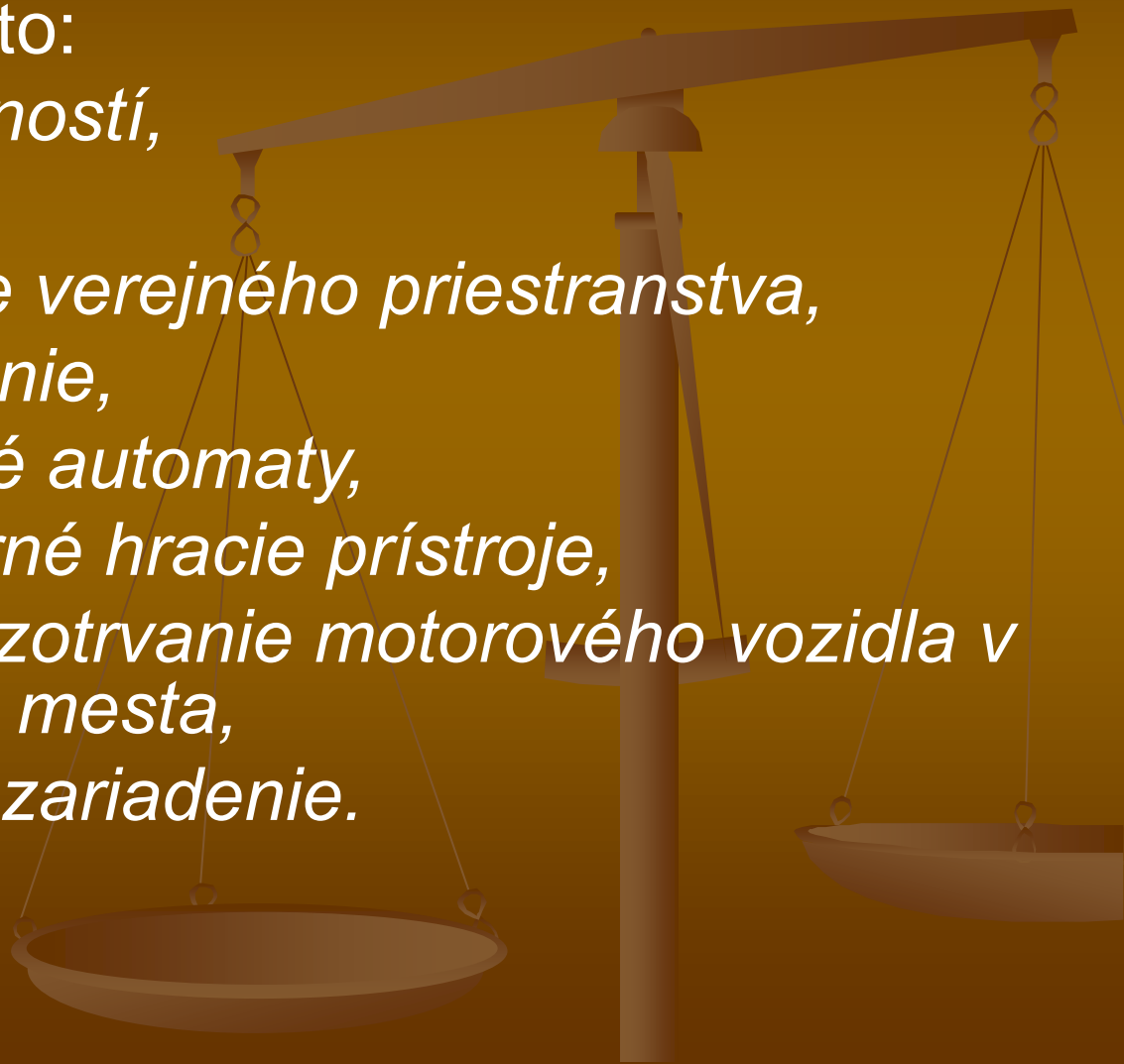
- *daň (z príjmov) fyzickej osoby,*
- *daň (z príjmov) právnickej osoby,*

5) daň z motorových vozidiel,

6) miestne dane, a to:

- *daň z nehnuteľností,*
- *daň za psa,*
- *daň za užívanie verejného priestranstva,*
- *daň za ubytovanie,*
- *daň za predajné automaty,*
- *daň za nevýherné hracie prístroje,*
- *daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta,*
- *daň za jadrové zariadenie.*

4. POPLATKOVÁ SÚSTAVA A POPLATKOVÝ SYSTÉM

Poplatková sústava na Slovensku vychádza, v súlade s čl.59 ods.1 Ústavy SR, z rozlišovania poplatkov na **štátne a miestne**.

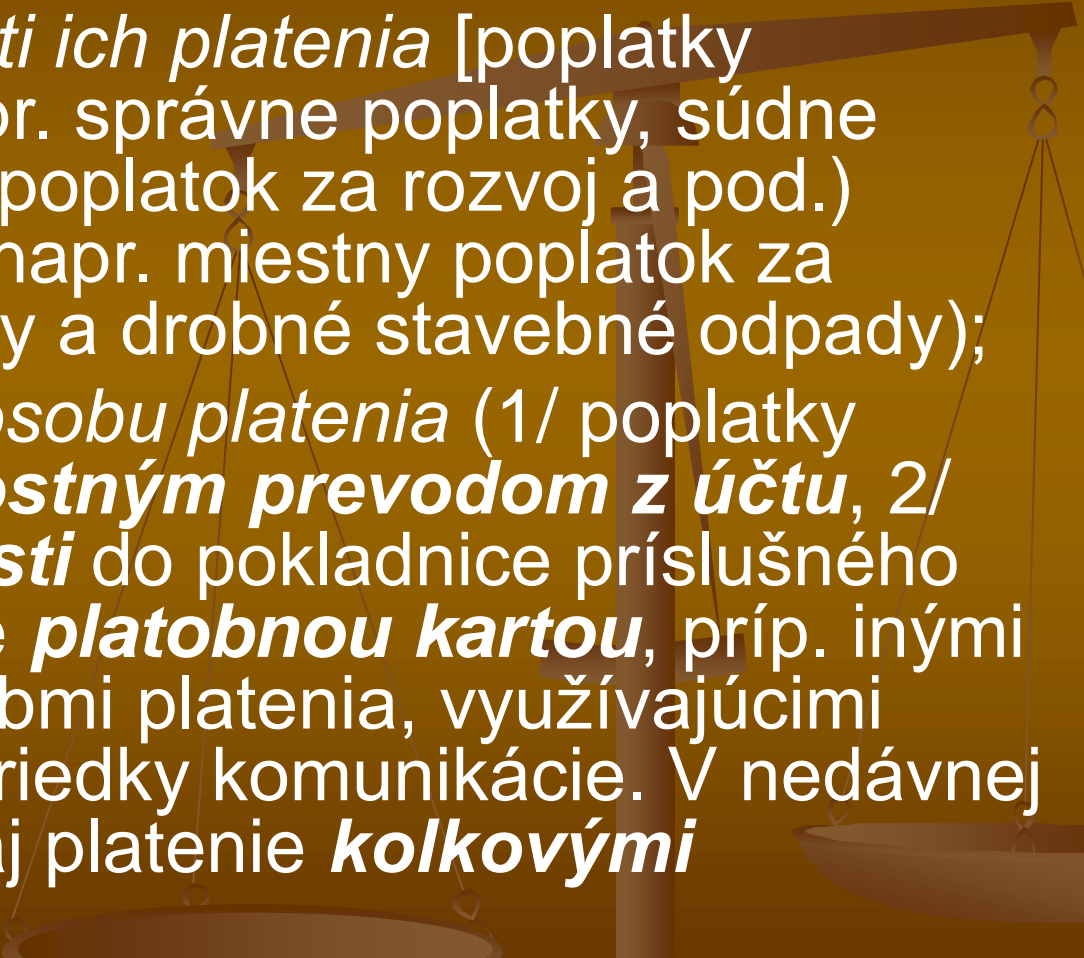
Daný právny stav je v rozpore s týmto ústavným článkom.

Pod **poplatkový systém** možno zaradiť:

1. poplatkovú sústavu (sústavu poplatkov);
2. právne a organizačne usporiadaný systém orgánov, ktoré zabezpečujú ukladanie, vyberanie a vymáhanie poplatkov a ďalšie súvisiace činnosti;
3. systém nástrojov, metód a pracovných postupov, ktoré tieto orgány a inštitúcie uplatňujú vo vzťahu k subjektom poplatkovej povinnosti, prípadne k ďalším osobám.

Poplatky možno členiť najmä z týchto hľadísk:

- ❖ podľa *stupňa záväznosti ich ukladania* (poplatky **obligatórne** a **fakultatívne**);
- ❖ podľa *subjektu*, ktorého sú príjmovým zdrojom (poplatky **štátne**, **miestne**, **verejnoprávných inštitúcií** a **iné**);
- ❖ podľa *subjektu poplatkovej povinnosti* (poplatky **platené fyzickými osobami** a **platené právnickými osobami**);
- ❖ podľa *funkcií*, ktoré poplatky plnia (1/ poplatky **na úhradu časti nákladov konania**, 2/ **represívne** a 3/ **fiskálne**);
- ❖ podľa *predmetu poplatku* [poplatky **za úkony**, resp. poplatky **úkonové** (ak je predmetom poplatku spoplatnený úkon) a **prevodné** (ak je predmetom poplatku prevod alebo prechod majetku);

-
- ❖ *podľa spôsobu určenia základu poplatku (poplatky **ustanovené pevnou sumou a ustanovené percentuálnou sadzbou**);*
 - ❖ *podľa pravidelnosti ich platenia [poplatky **jednorazové** (napr. správne poplatky, súdne poplatky, miestny poplatok za rozvoj a pod.) a **opakujúce sa** (napr. miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady)];*
 - ❖ *podľa formy a spôsobu platenia (1/ poplatky platené **behotovostným prevodom z účtu**, 2/ platené **v hotovosti** do pokladnice príslušného orgánu, 3/ platené **platobnou kartou**, príp. inými modernými spôsobmi platenia, využívajúcimi elektronické prostriedky komunikácie. V nedávnej minulosti to bolo aj platenie **kolkovými známkami**).*

5. PRINCÍPY ZDAŇOVANIA (DAŇOVÉ ZÁSADY)

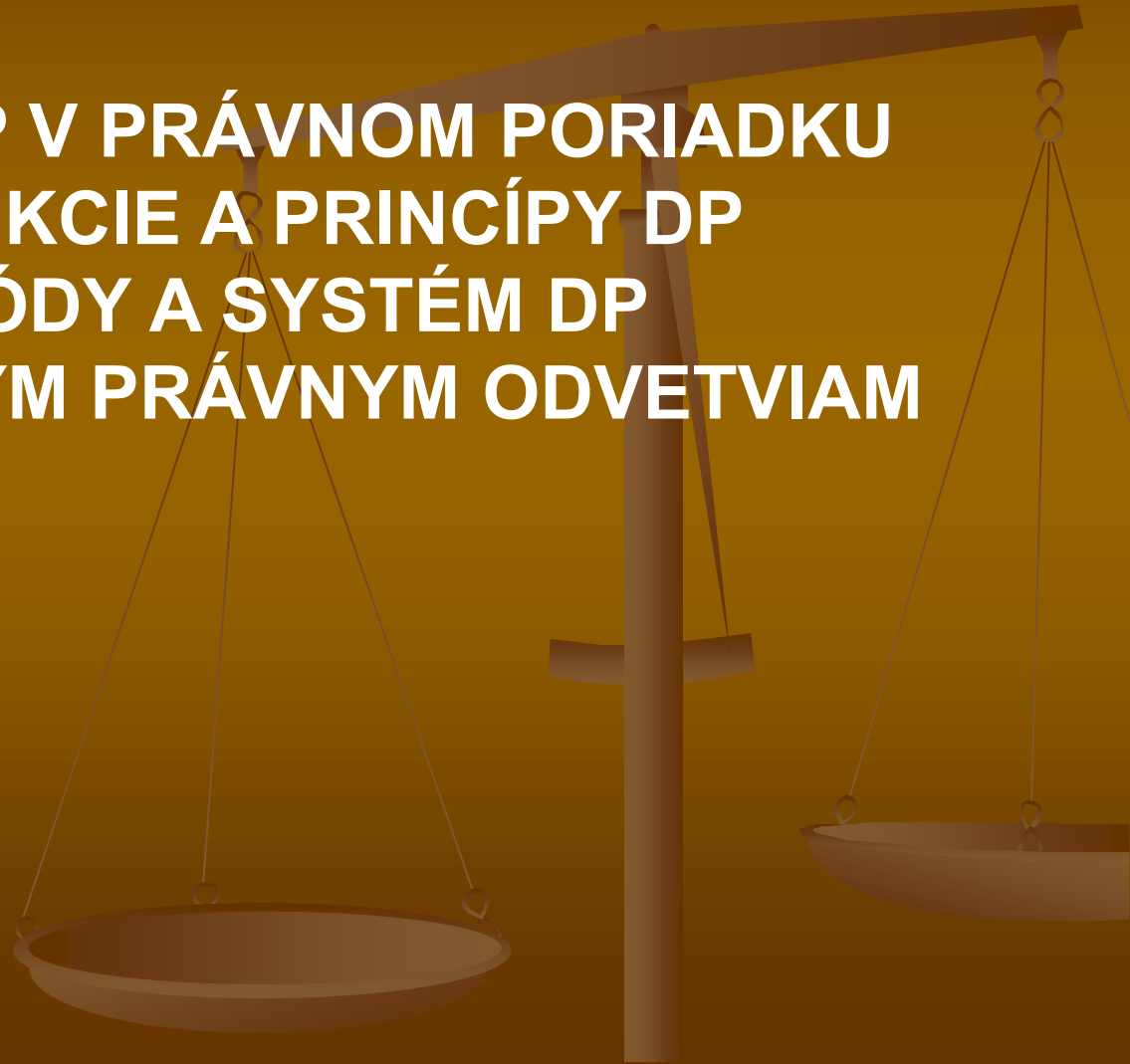
Moderný a funkčný daňový systém (najmä vo vzťahu k daňovej sústave) musí implementovať predovšetkým tieto princípy:

1. princíp daňovej spravodlivosti;
2. princíp vylúčenia dvojitého zdanenia;
3. princíp neutrality zdaňovania;
4. princíp jednoduchosti a jednoznačnosti zdaňovania;
5. princíp účinnosti (efektívnosti) zdaňovania.

II. VŠEOBECNE O DAŇOVOM PRÁVE

1. POSTAVENIE DP V PRÁVNOM PORIADKU
2. PODSTATA, FUNKCIE A PRINCÍPY DP
3. PREDMET, METÓDY A SYSTÉM DP
4. VZŤAH DP K INÝM PRÁVNÝM ODVETVIAM
5. PRAMENE DP

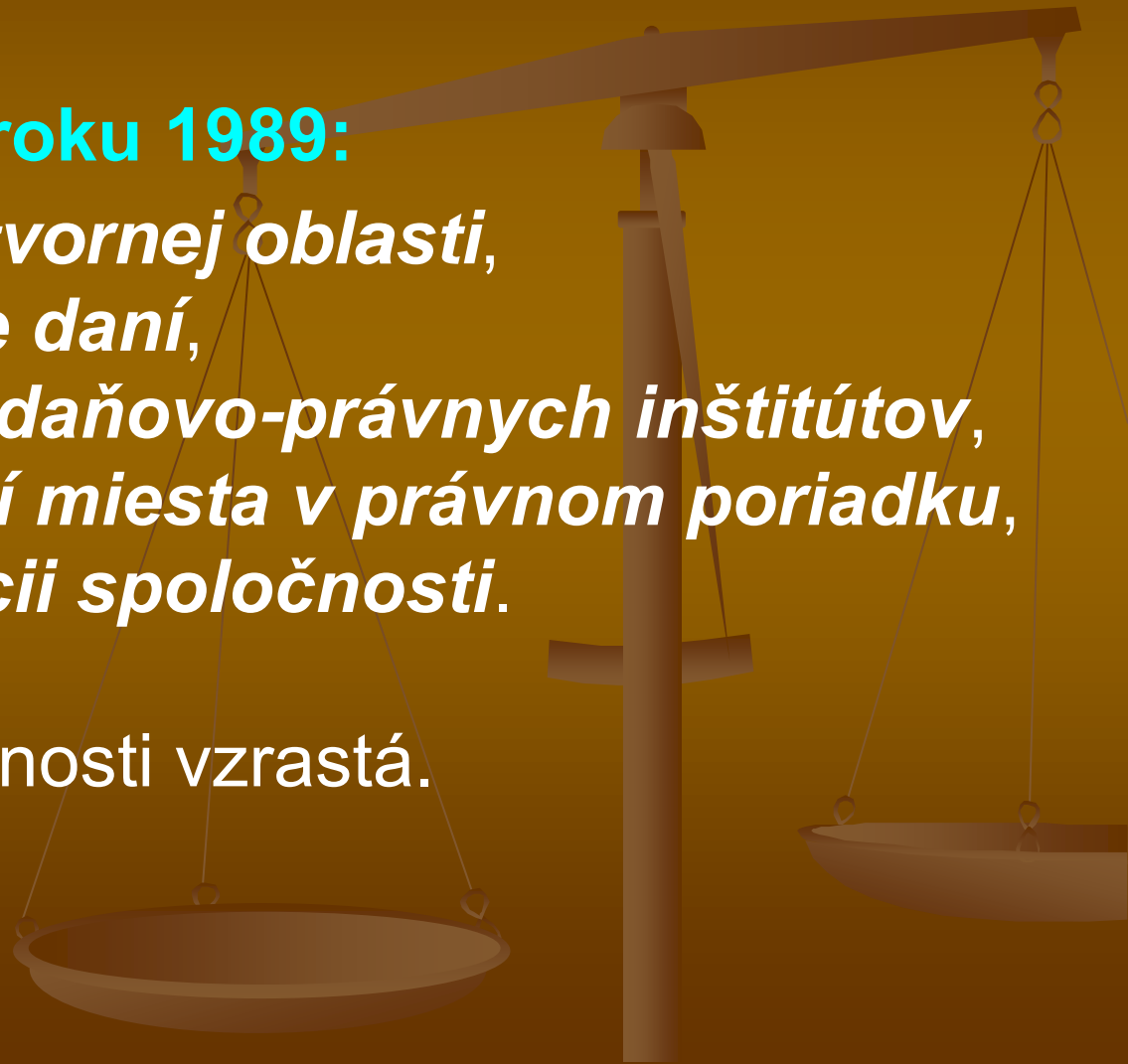

1. POSTAVENIE DP V PRÁVNOM PORIADKU

Výrazné zmeny po roku 1989:

- 1. Zmeny v normotvornej oblasti,*
- 2. zmeny v sústave daní,*
- 3. zmeny v oblasti daňovo-právnych inštitútov,*
- 4. zmeny v chápaní miesta v právnom poriadku,*
- 5. zmeny v adaptácii spoločnosti.*

Význam DP v spoločnosti vzrastá.

2. PODSTATA, FUNKCIE A PRINCÍPY DP

Základ každého právneho odvetvia tvoria základné zásady (princípy), ktoré predstavujú **meridiány**, prelínajúce celé konkrétne právne odvetvie.

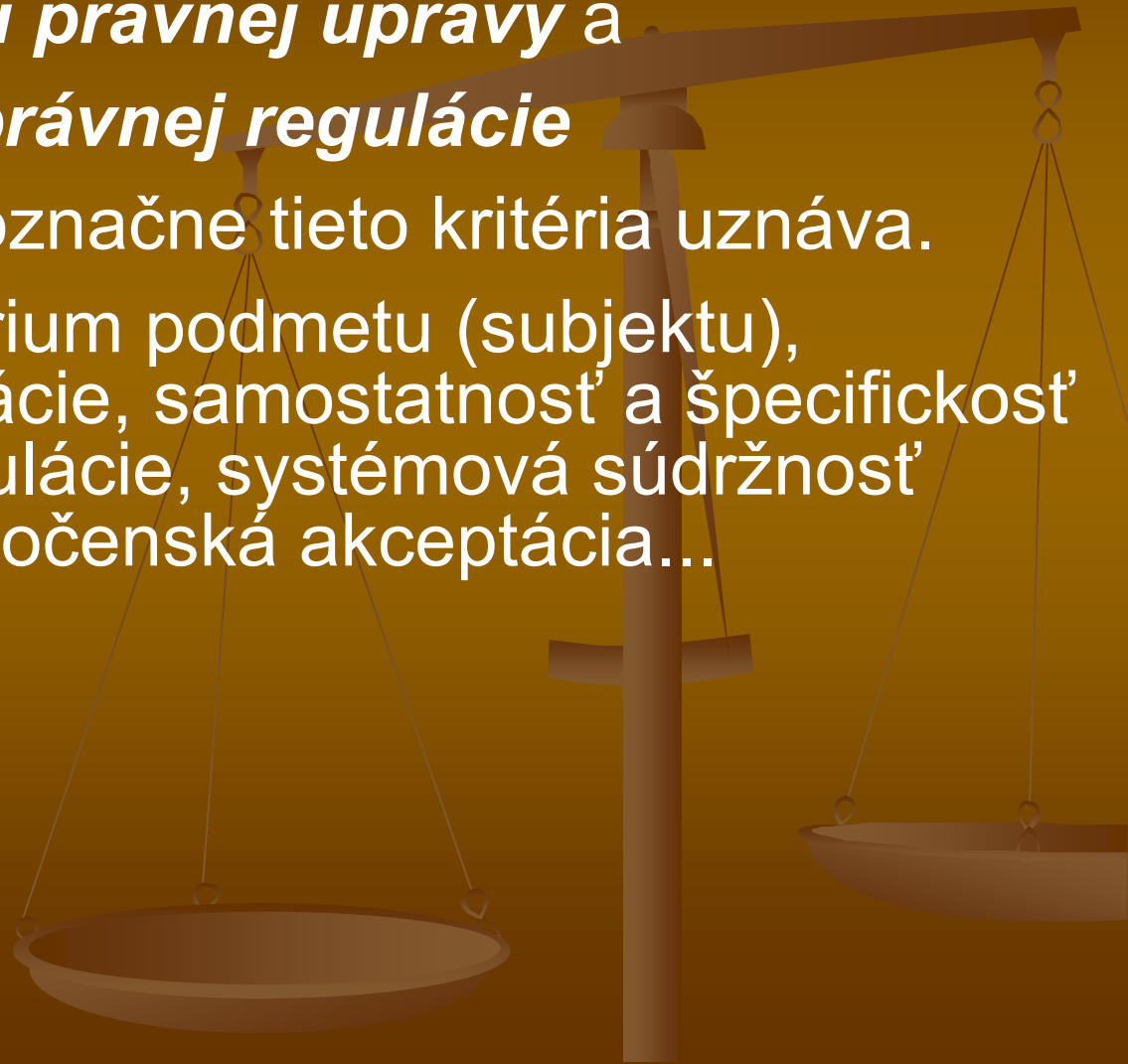
DP treba skúmať, posudzovať a hodnotiť ako nové právne odvetvie, ktoré pozostáva z právnych noriem upravujúcich hmotnú i procesnú stránku nielen daňovej sústavy, ale aj daňového systému.

DP musí spĺňať viaceré kritéria pre svoju samostatnosť:

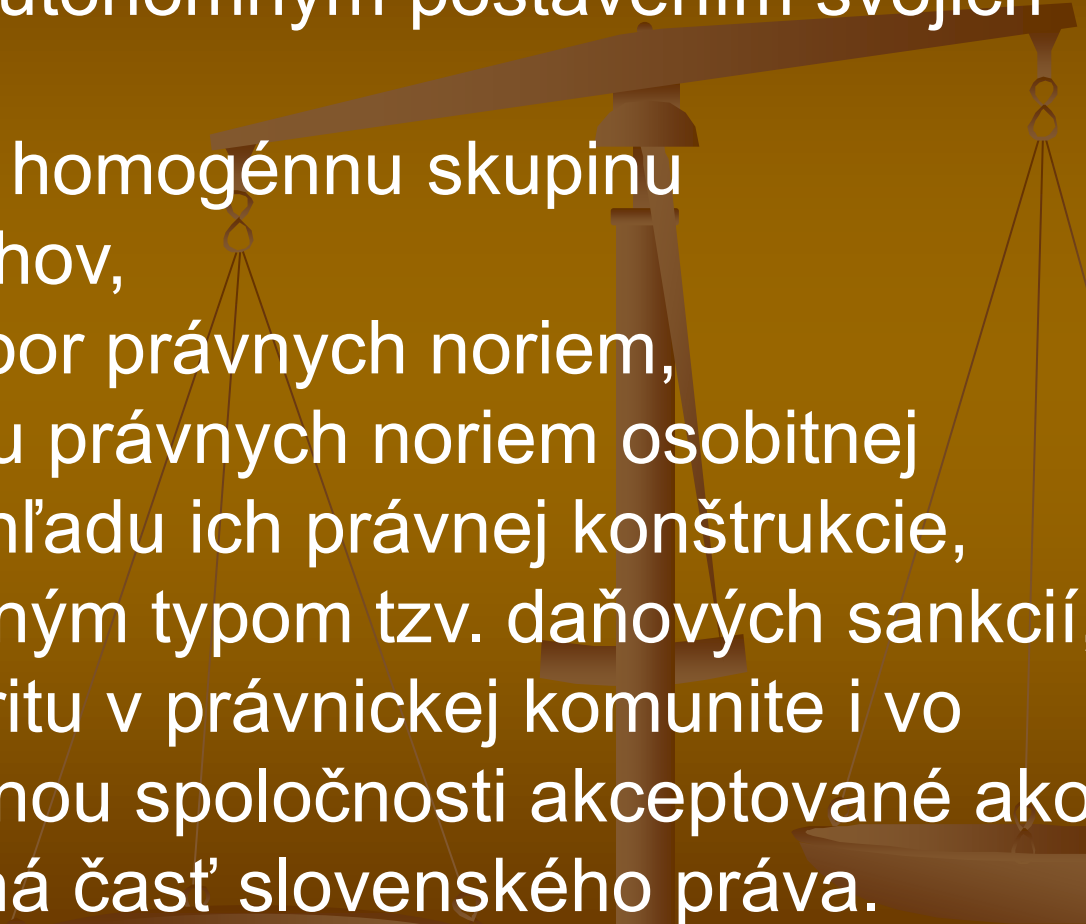
- ❑ kritérium *predmetu právnej úpravy* a
- ❑ kritérium *metódy právnej regulácie*

Väčšina autorov jednoznačne tieto kritéria uznáva.

Ďalšie kritéria → kritérium podmetu (subjektu),
kritérium funkcie regulácie, samostatnosť a špecifickosť
predmetu právnej regulácie, systémová súdržnosť
právnych noriem, spoločenská akceptácia...

DAŇOVÉ PRÁVO :

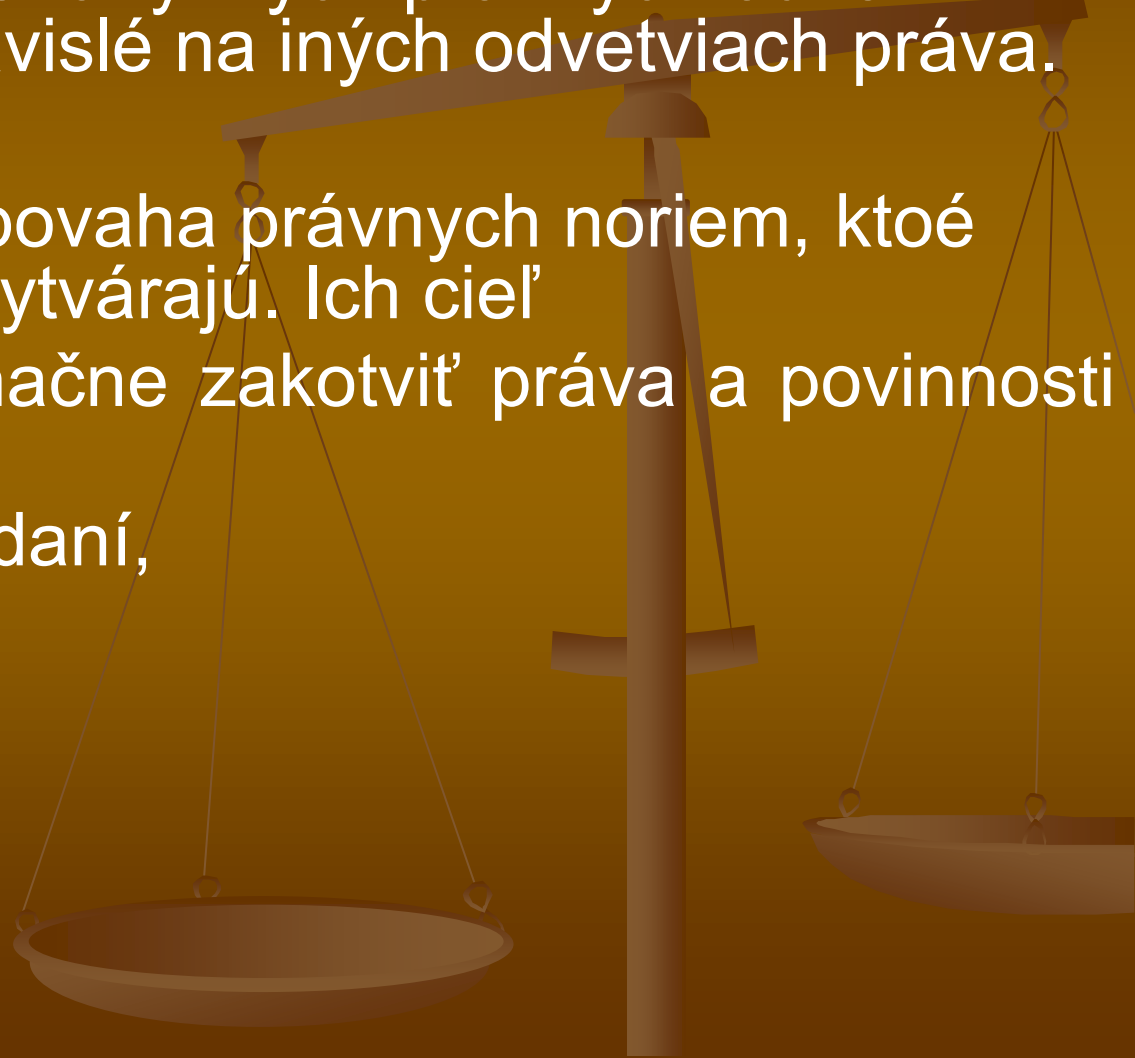
- ❑ má svoj osobitný predmet právnej úpravy,
 - ❑ sa vyznačuje osobitnými metódami regulácie,
 - ❑ je charakteristické autonómny postavením svojich inštitútov,
 - ❑ upravuje osobitnú a homogénnu skupinu spoločenských vzťahov,
 - ❑ vytvára osobitný súbor právnych noriem,
 - ❑ pozostáva zo súboru právnych noriem osobitnej povahy, najmä z pohľadu ich právnej konštrukcie,
 - ❑ sa vyznačuje osobitným typom tzv. daňových sankcií,
 - ❑ má prirodzenú autoritu v právnickej komunite i vo verejnosti a je väčšinou spoločnosti akceptované ako osobitná a vyhranená časť slovenského práva.
-

DPN pôsobia bez akýchkoľvek rušivých zásahov, resp. podmienok zo strany iných právnych odvetví. DP nie je teda priamo závislé na iných odvetviach práva.

Podstatu DP určuje povaha právnych noriem, ktoré toto odvetvie práva vytvárajú. Ich cieľ

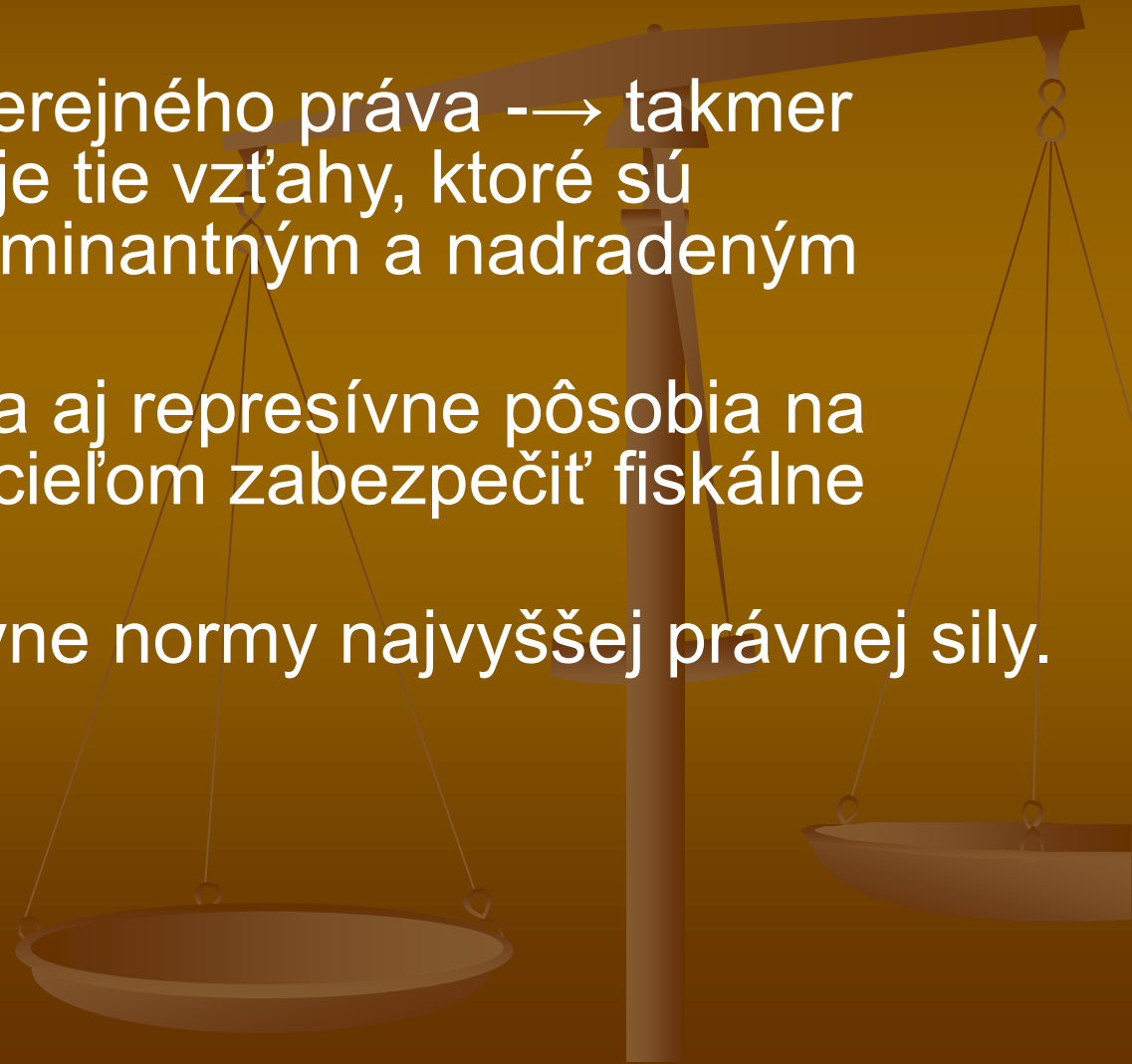
→ presne a jednoznačne zakotviť práva a povinnosti FO a PO, ako aj

→ regulovať správu daní,

Podstatu DP vystihuje táto charakteristika:

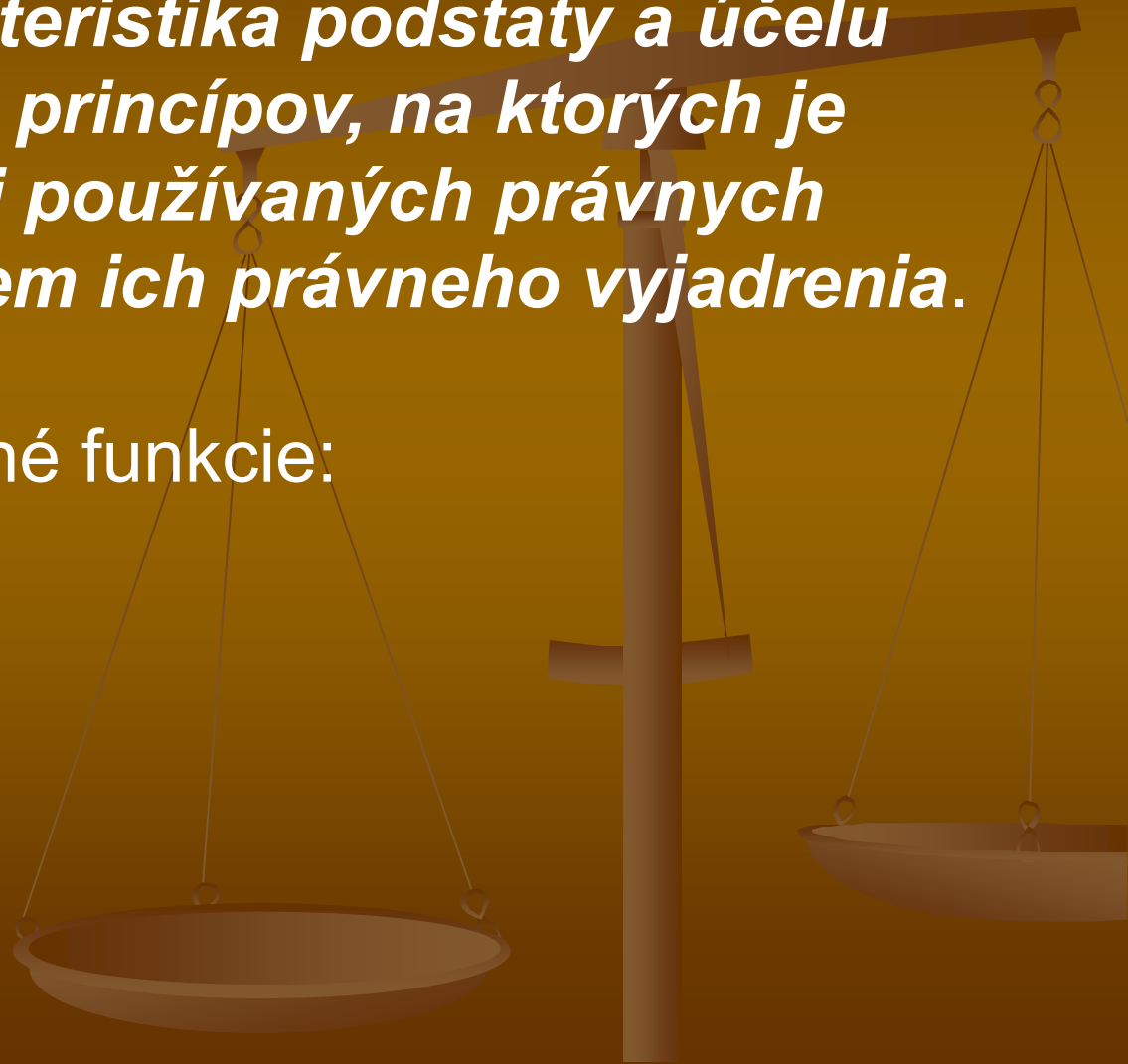
1. DP je súčasťou verejného práva → takmer absolútne upravuje tie vzťahy, ktoré sú poznamenané dominantným a nadradeným záujmom štátu;
2. DPN regulatívne a aj represívne pôsobia na daňové vzťahy s cieľom zabezpečiť fiskálne záujmy štátu;
3. DP vytvárajú právne normy najvyššej právnej sily.

Funkcie právneho odvetvia → výraz základného zamerania právneho odvetvia, v ktorom je zohľadnená charakteristika podstaty a účelu právneho odvetvia, princípov, na ktorých je vybudované, ako aj používaných právnych prostriedkov a foriem ich právneho vyjadrenia.

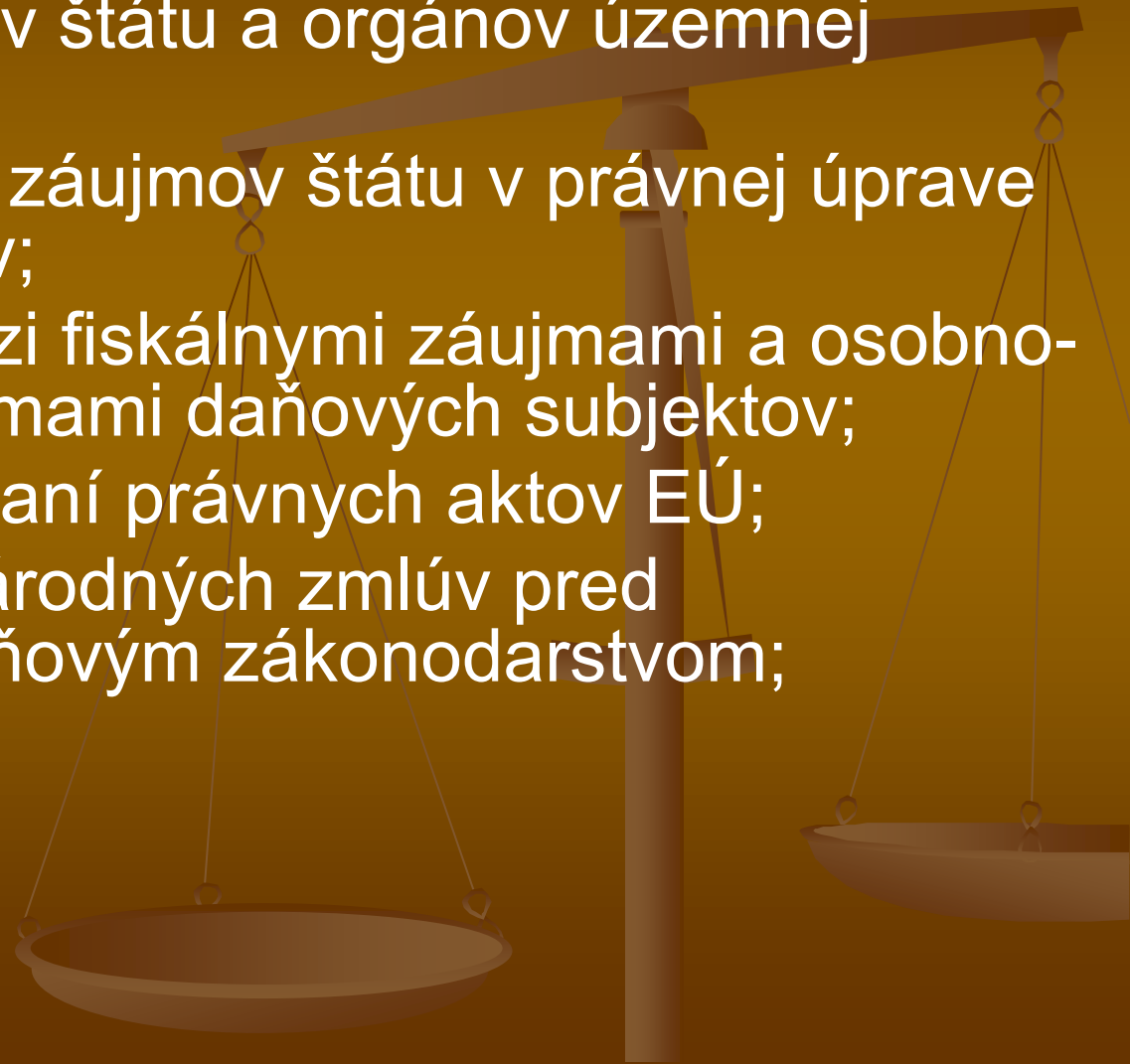
DP plní tieto základné funkcie:

- 1. fiskálnu,**
- 2. regulatívnu,**
- 3. represívnu.**

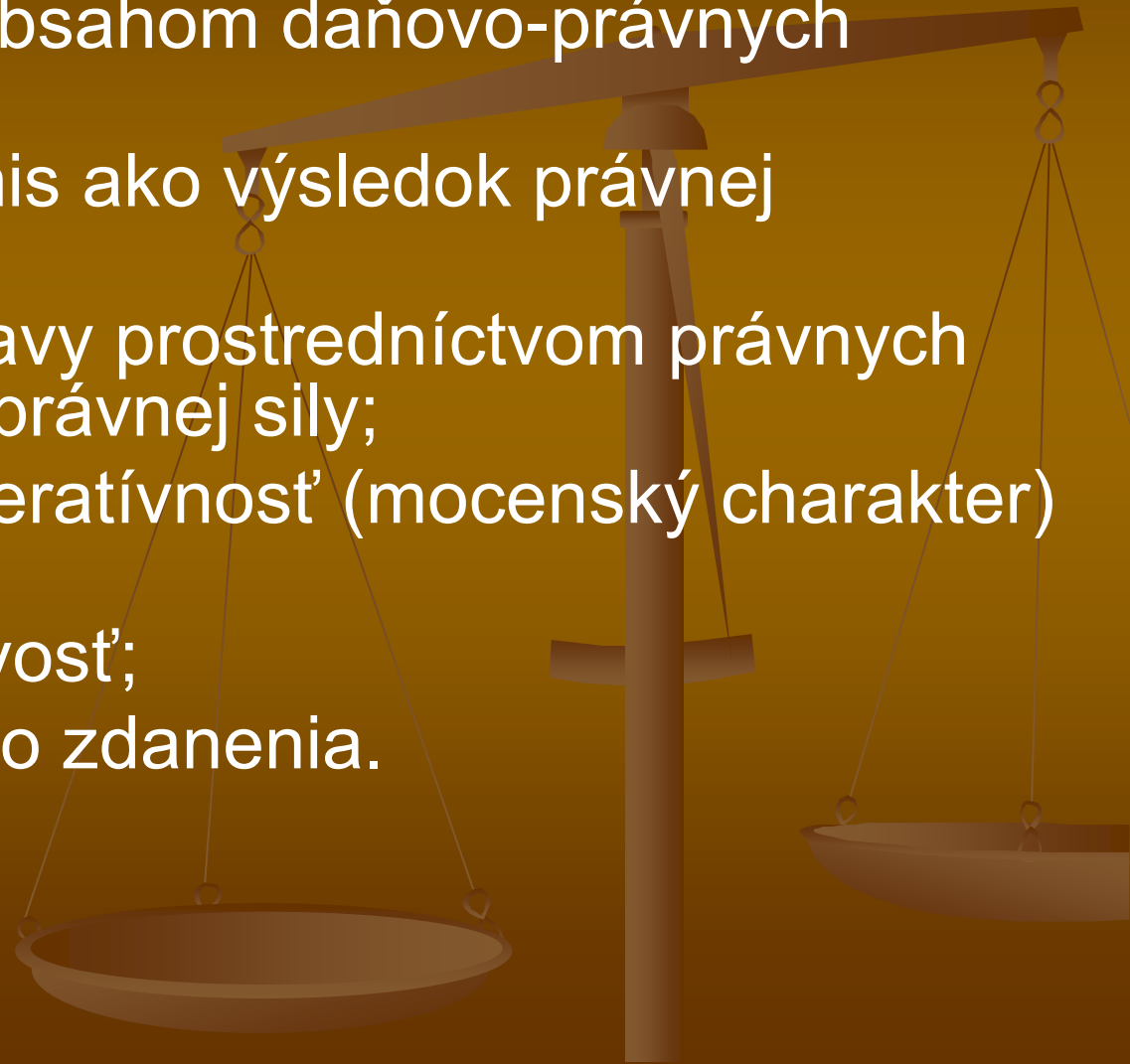
Princípy DP:

- jednoznačnosť vyjadrenia a zabezpečovania fiskálnych záujmov štátu a orgánov územnej samosprávy;
- priorita fiskálnych záujmov štátu v právnej úprave daňových vzťahov;
- protirečivosť medzi fiskálnymi záujmami a osobno-majetkovými záujmami daňových subjektov;
- priorita v uplatňovaní právnych aktov EÚ;
- prednosť medzinárodných zmlúv pred vnútroštátnym daňovým zákonodarstvom;

Princípy DP (pokračovanie)

- konformizmus s obsahom daňovo-právnych noriem;
- politický kompromis ako výsledok právnej regulácie;
- normatívnosť úpravy prostredníctvom právnych noriem najvyššej právnej sily;
- kogentnosť a imperatívnosť (mocenský charakter) DPN;
- daňová spravodlivosť;
- vylúčenie dvojitého zdanenia.

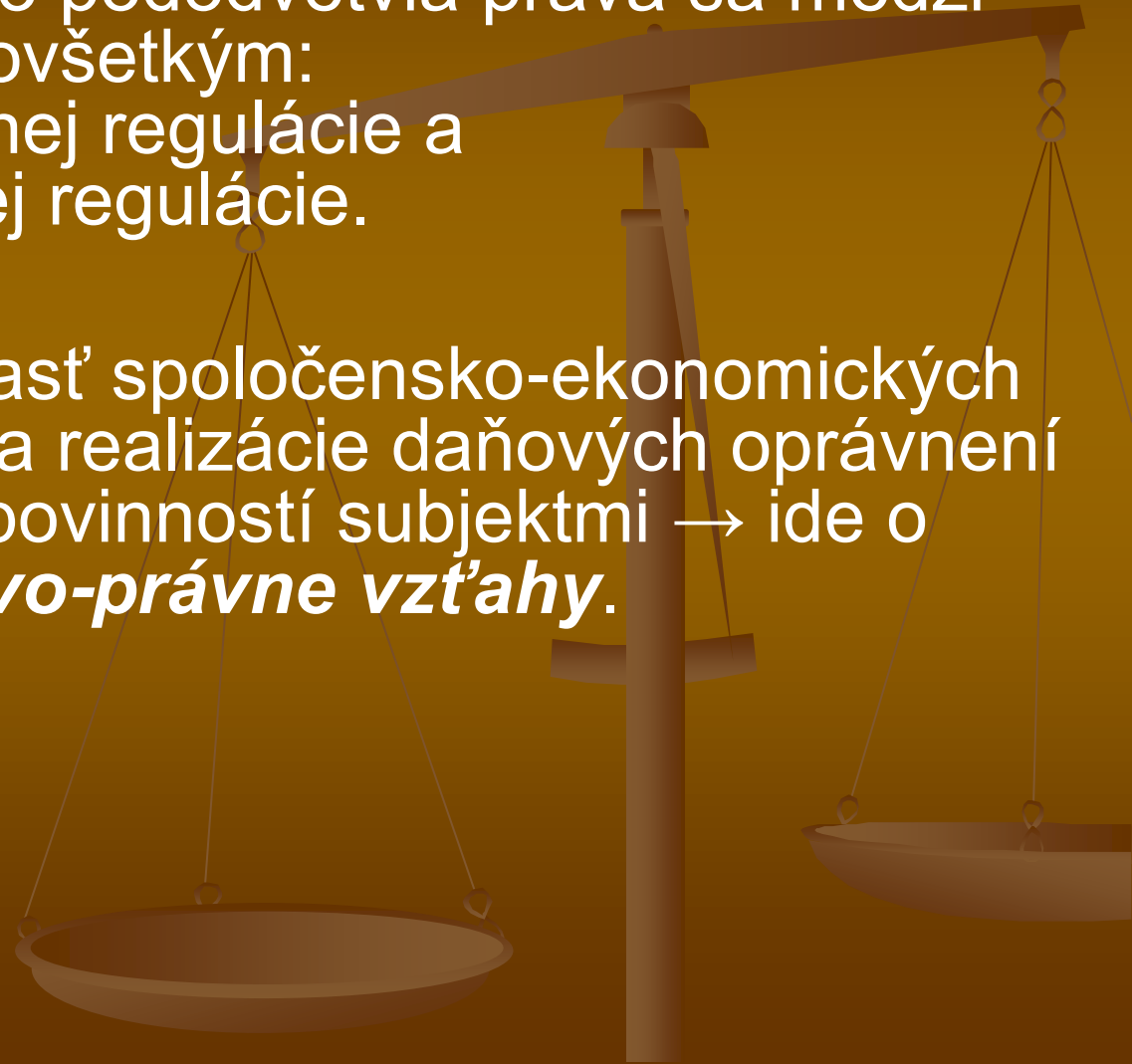

3. PREDMET, METÓDY A SYSTÉM DP

Všetky odvetvia alebo pododvetvia práva sa medzi sebou rozlišujú predovšetkým:

- ❖ **predmetom** právnej regulácie a
- ❖ **metódami** právnej regulácie.

Predmetom DP je časť spoločensko-ekonomických vzťahov, ktorá sa týka realizácie daňových oprávnení a plnenia daňových povinností subjektmi → ide o **daňové**, resp. **daňovo-právne vzťahy**.

Predmetom DP – pokiaľ ide o *povinnosti* – je v prvom rade ***vlastná daňová povinnosť***.

Ide o povinnosť ***verejnoprávnu, zákonnú, jednostranne ustanovenú alebo určenú, peňažnú, nenávratnú a neekvivalentnú***, ktorej podliehajú najmä ***subjekty súkromného práva***.

Ide o veľmi ***zložitý právny vzťah***.

Od vlastnej daňovej povinnosti treba odlišovať ***iné povinnosti*** → ***nepeňažného charakteru***.

Predmetom DP – pokiaľ ide o ***oprávnenia***: ***znejúce na peňažné plnenie alebo oprávnenia nepeňažnej povahy***.

Daňovo-právne vzťahy možno členiť podľa viacerých hľadísk.

Po prvé: podľa obsahu právnej úpravy rozlišujeme:

- vzťahy týkajúce sa ustanovenia a ukladania, resp. zavedenia daní a poplatkov,
- vzťahy týkajúce sa vyrubovania, platenia a vyberania daní a poplatkov,
- vzťahy vznikajúce pri vydávaní, realizácii a preskúmvaní individuálnych DPA,
- vzťahy v procese realizácie daňovej kontroly, miestneho zisťovania a vyhľadávacej činnosti,
- vzťahy vznikajúce pri uplatnení zodpovednosti za porušenie daňovo-právnych noriem.

Po druhé: podľa povahy rozlišujeme:

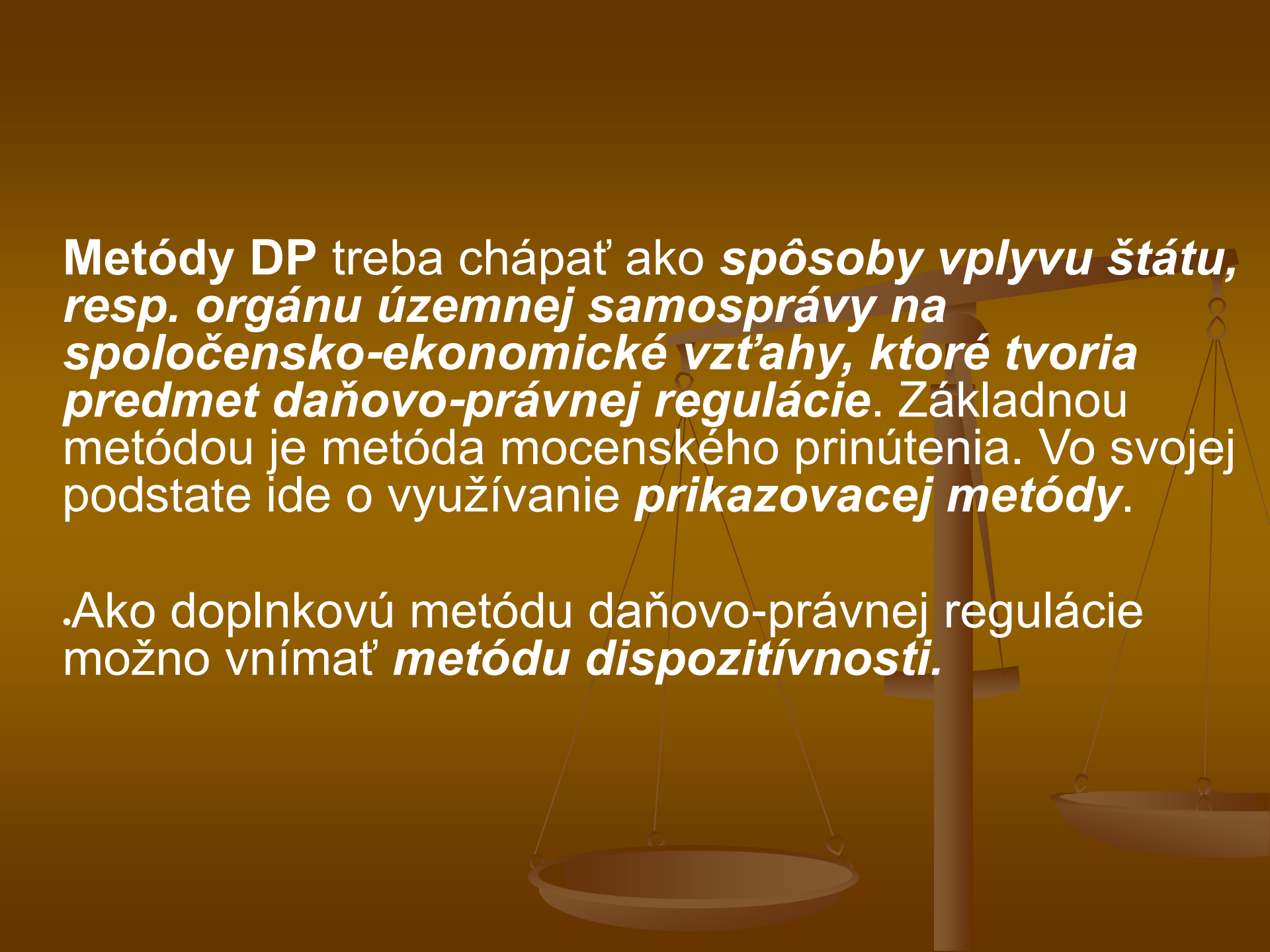
- materiálne (hmotné) daňovo-právne vzťahy a
- procesné (formálne, procedurálne) daňovo-právne vzťahy.

Po tretie: podľa ekonomického vyjadrenia rozlišujeme:

- peňažné daňovo-právne vzťahy (napríklad daňová povinnosť) a
- nepeňažné daňovo-právne vzťahy (napríklad vzťahy vznikajúce pri daňovej kontrole, pri dožiadanií, pri delegovaní atď.).

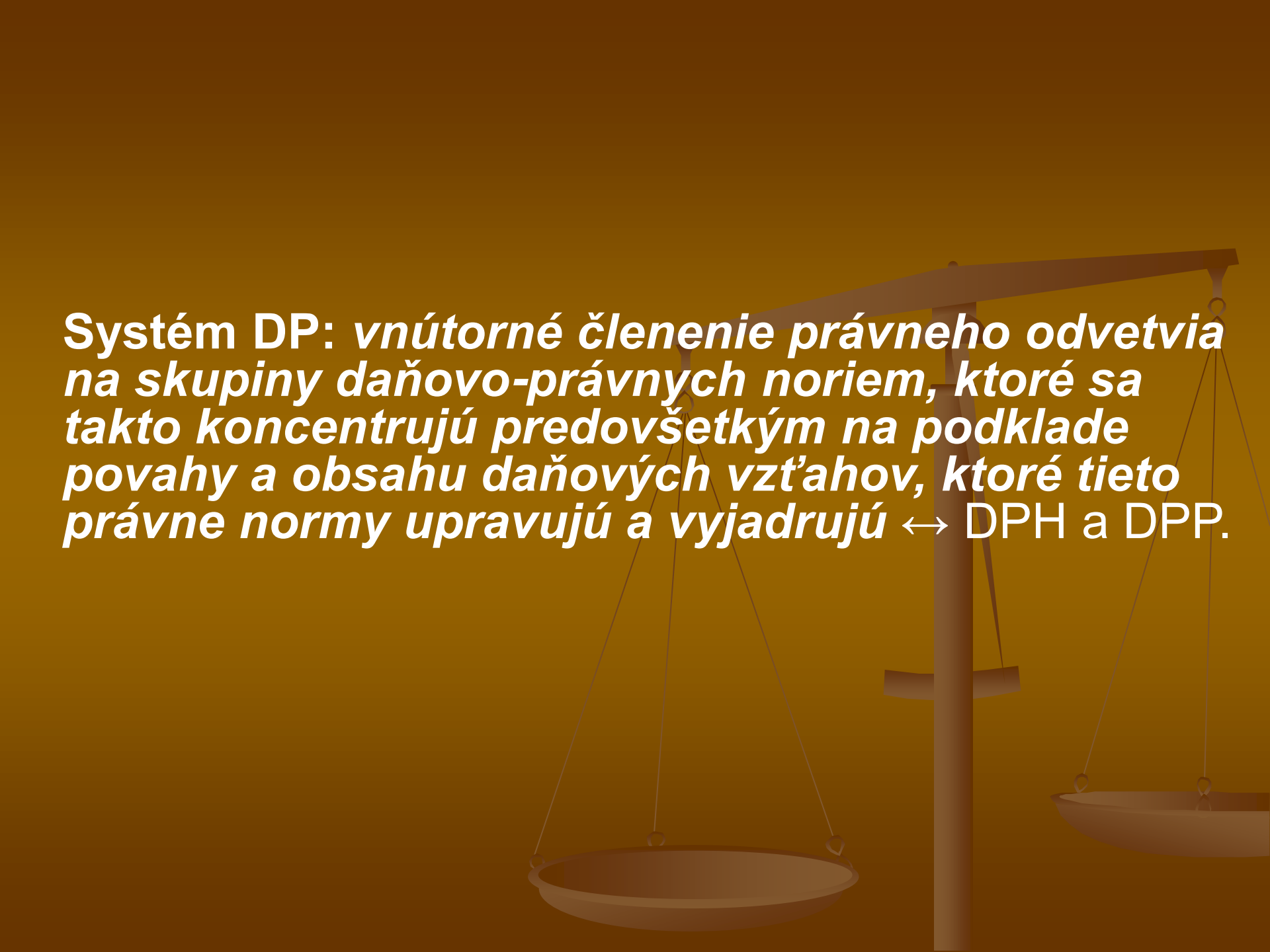
Metódy daňovo-právnej regulácie – druhé základné kritérium pre rozlišovanie právnych odvetví. Pre ich určenie je rozhodujúci obsah, t. j. objekt a účel regulácie. Sú ***reprezentantom kvalitatívnej stránky daňových vzťahov***.

Daňovo-právne vzťahy boli a vždy budú vyjadrením protirečenia medzi fiskálnymi záujmami oprávneného subjektu a súkromno-majetkovými záujmami povinných subjektov.

Metódy DP treba chápať ako *spôsoby vplyvu štátu, resp. orgánu územnej samosprávy na spoločensko-ekonomické vzťahy, ktoré tvoria predmet daňovo-právnej regulácie*. Základnou metódou je metóda mocenského prinútenia. Vo svojej podstate ide o využívanie *prikazovacej metódy*.

.Ako doplnkovú metódu daňovo-právnej regulácie možno vnímať *metódu dispozitívnosti*.

System DP: vnútorné členenie právneho odvetvia na skupiny daňovo-právnych noriem, ktoré sa takto koncentrujú predovšetkým na podklade povahy a obsahu daňových vzťahov, ktoré tieto právne normy upravujú a vyjadrujú ↔ DPH a DPP.

Predmetom DP hmotného je právna úprava:

1.daňovej sústavy SR a

2.obsahu daňovo-právneho vzťahu (osobné a vecné prvky, ako aj právnenia a povinnosti.

Predmetom DP procesného: *právna úprava organizácie a kompetencie správcov dane a iných osôb zúčastnených na správe daní, vrátane všetkých procesných postupov smerujúcich ku správnomu určení a včasnému zaplateniu daní, ako aj k ich prípadnému vymáhaniu jednotlivými spôsobmi daňovej exekúcie:*

DP možno členiť aj podľa stupňa konkretizácie DPN na ***všeobecnú časť*** a ***osobitnú časť***.

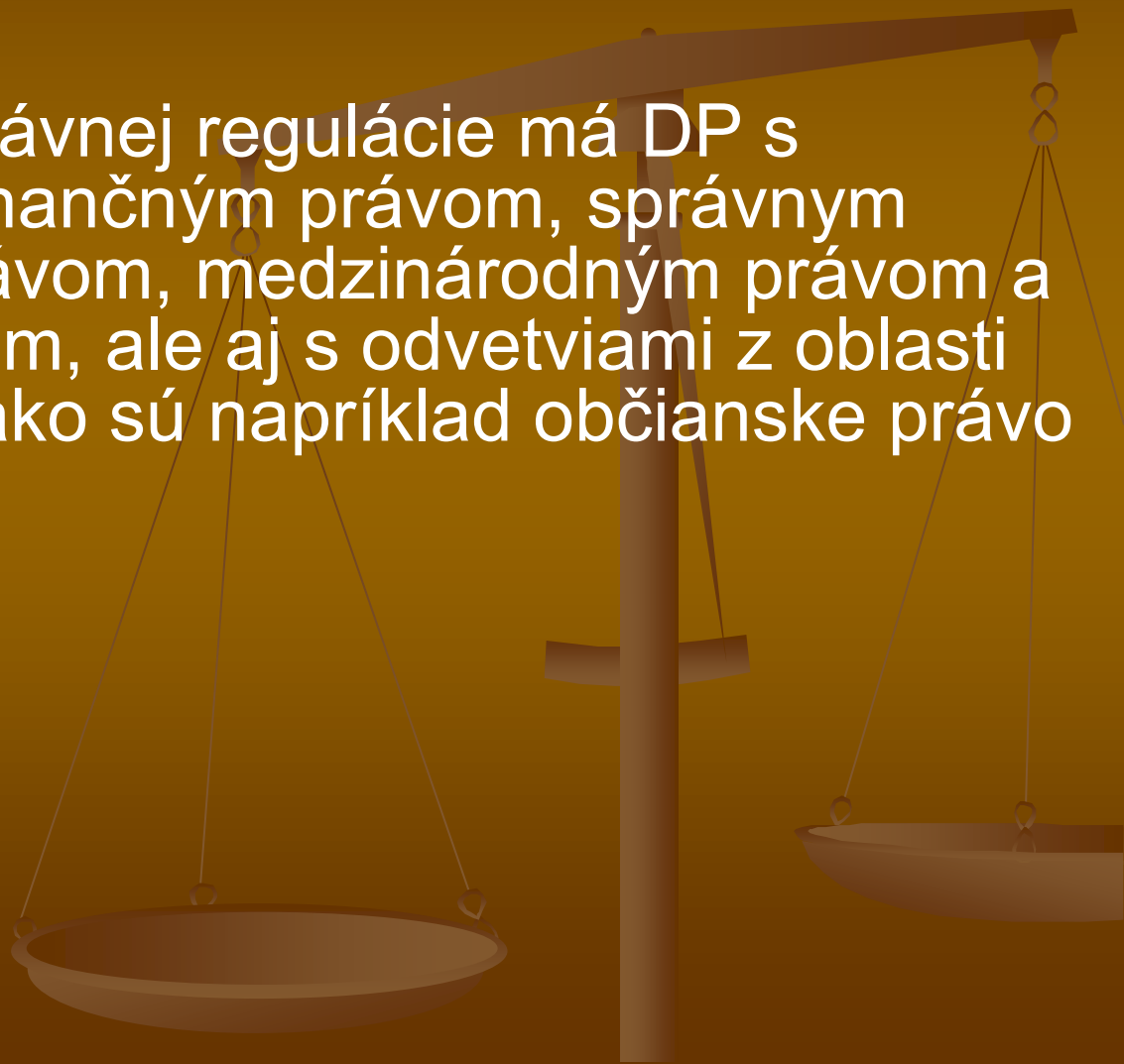
Z hľadiska podstaty platieb, ktoré DPN regulujú:

- daňové právo ***v užšom slova zmysle*** a
- daňové právo ***v širšom slova zmysle***.

Slovenské daňové právo: *súhrn právnych noriem upravujúcich daňové vzťahy, ktoré vznikajú pri formovaní sa daňovej sústavy a realizácii jej obsahových zložiek, ako aj pri organizácii daňovej správy a výkone správy daní.*

4. VZŤAH DAŇOVÉHO PRÁVA K INÝM PRÁVNÝM ODVETVIAM

Spoločný predmet právnej regulácie má DP s ústavným právom, finančným právom, správnym právom, trestným právom, medzinárodným právom a hospodárskym právom, ale aj s odvetviami z oblasti súkromného práva, ako sú napríklad občianske právo a obchodné právo.

5. PRAMENE DAŇOVÉHO PRÁVA

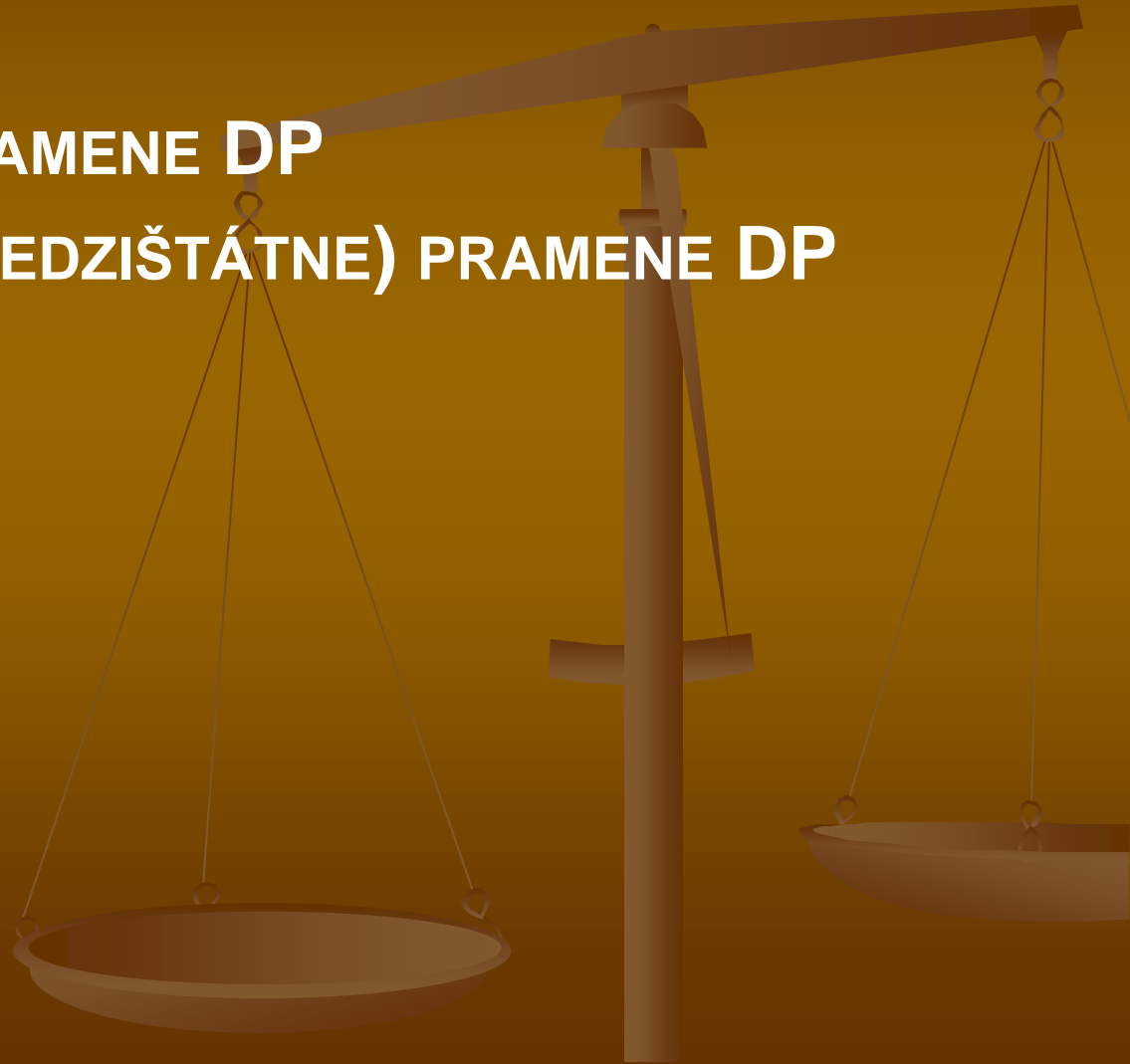
Pramene DP: štátom ustanovené alebo štátom uznané formy práva, v ktorých nachádzajú svoje vyjadrenie daňovo-právne normy ako pravidlá správania sa subjektov v oblasti daňovo-právnych vzťahov.

Normatívne právne akty daňové:

- ✓ **pôvodné** (ústava, ústavné zákony a zákony),
- ✓ **odvodené** (všetky ďalšie normatívne právne akty, t. j. nariadenia vlády, vyhlášky, výnosy a opatrenia ministerstiev, všeobecne záväzné nariadenia územnej samosprávy a pod.),
- ✓ **medzinárodné zmluvy**, pokiaľ obsahujú daňovo-právne normy a sú transformované do nášho právneho poriadku,
- ✓ **právo EÚ.**

A. VNÚTROŠTÁTNE PRAMENE DP

B. MEDZINÁRODNÉ (MEDZIŠTÁTNE) PRAMENE DP

Právo EÚ tvorí:

- ❑ **primárne právo**, ktoré predstavujú všetky zmluvné dokumenty týkajúce sa EÚ (čl.110 až 113);
- ❑ **sekundárne právo**, vo forme *nariadení, smerníc, rozhodnutí, odporúčaní* alebo *stanovísk* (čl.288);
- ❑ **rozhodnutia Súdneho dvora EÚ** v Luxemburgu;
- ❑ **všeobecné právne zásady** – napríklad zásada právnej istoty, zásada proporcionality, zásada subsidiarity, zásada solidarity, zásada nediskriminácie atď.;
- ❑ **zmluvné právne pramene**, ktoré tvoria medzinárodné zmluvy uzatvorené medzi EÚ a tretími štátmi, alebo uzatvorené medzi členskými štátmi EÚ navzájom.

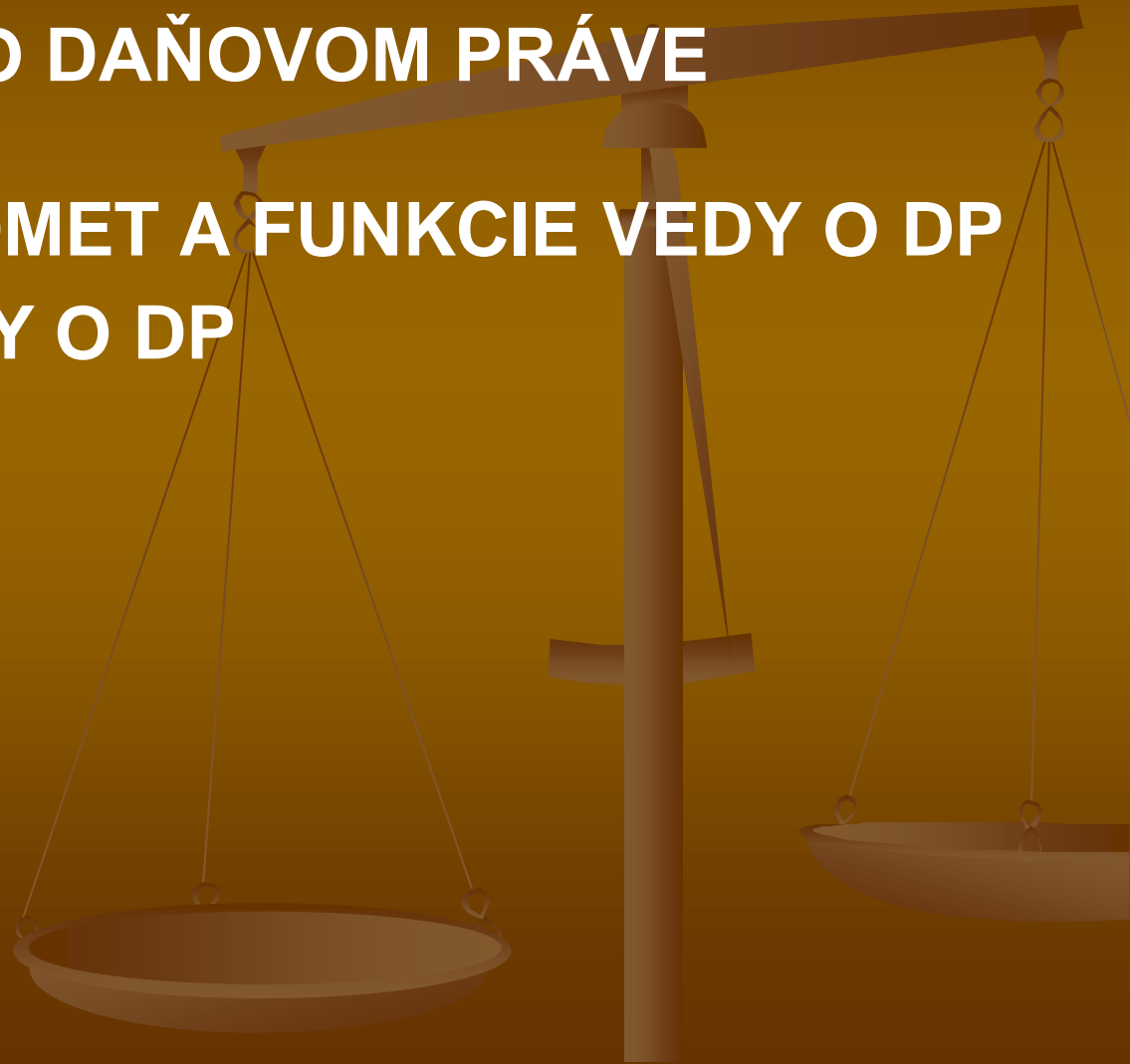
- **Nariadenia** priamo zaväzujú inštitúcie EÚ, členské štáty EÚ i jednotlivých občanov týchto štátov. Nariadenie má všeobecnú platnosť. Je záväzné vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch (čl.288). Viacero takýchto nariadení sa týka spolupráce v oblasti DPH alebo spotrebných daní. Ide napríklad o nariadenie Rady (EÚ) č.389/2012 z 2.mája 2012 o administratívnej spolupráci v oblasti spotrebných daní.
- **Smernice** sú záväzné pre každý členský štát EÚ, ktorému sú určené, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom (čl.288). Smernice sa týkajú predovšetkým nepriameho zdaňovania, ale i otázok priamych daní a finančnej (daňovej) správy.

I

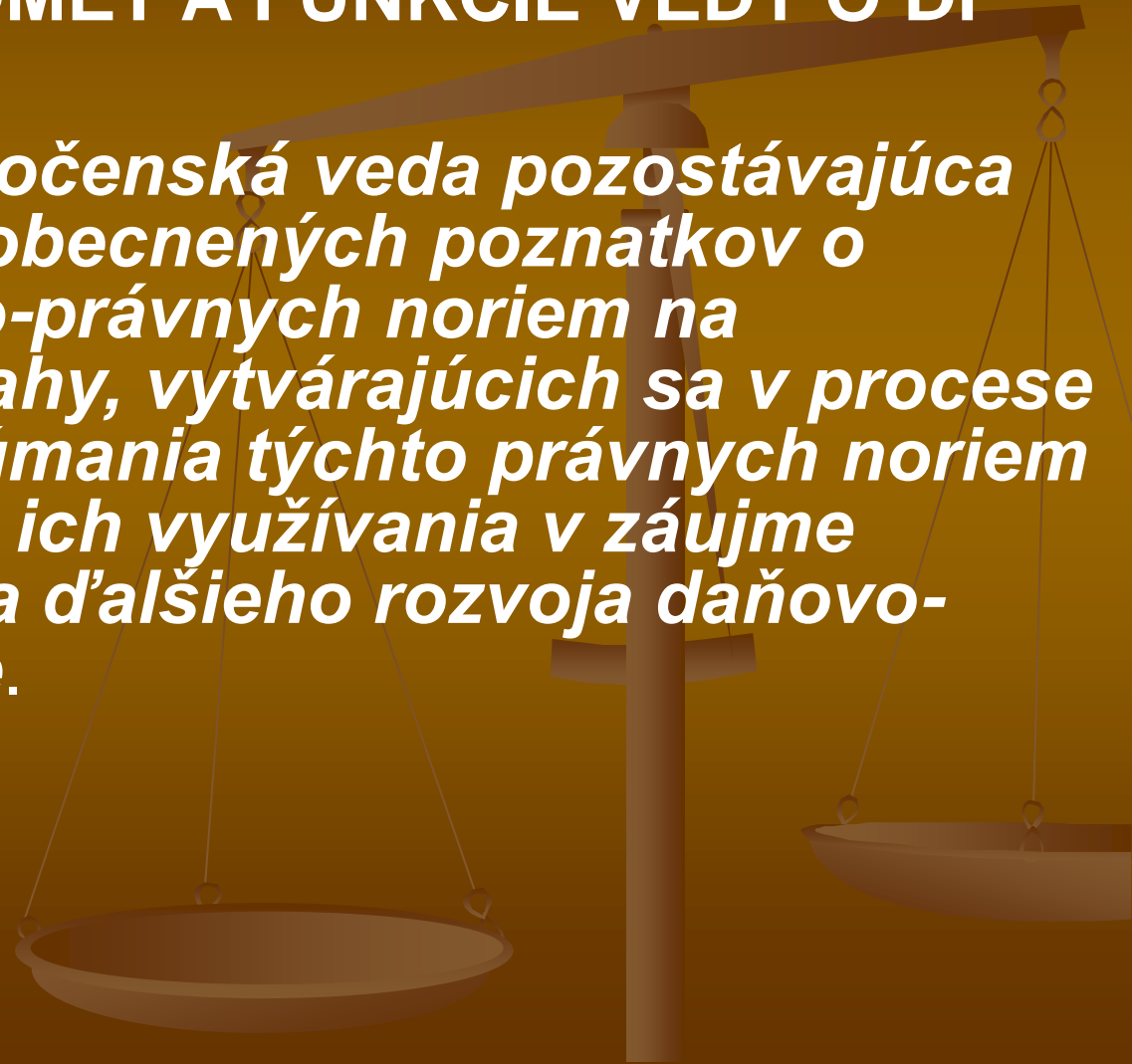
III. VEDA O DAŇOVOM PRÁVE

1. POJEM, PREDMET A FUNKCIE VEDY O DP
2. METÓDY VEDY O DP

1. POJEM, PREDMET A FUNKCIE VEDY O DP

Veda o DP - spoločenská veda pozostávajúca zo súhrnu zovšeobecnených poznatkov o pôsobení daňovo-právnych noriem na spoločenské vzťahy, vytvárajúcich sa v procese poznávania a skúmania týchto právnych noriem v daňovej praxi a ich využívania v záujme zdokonaľovania a ďalšieho rozvoja daňovo-právnej regulácie.

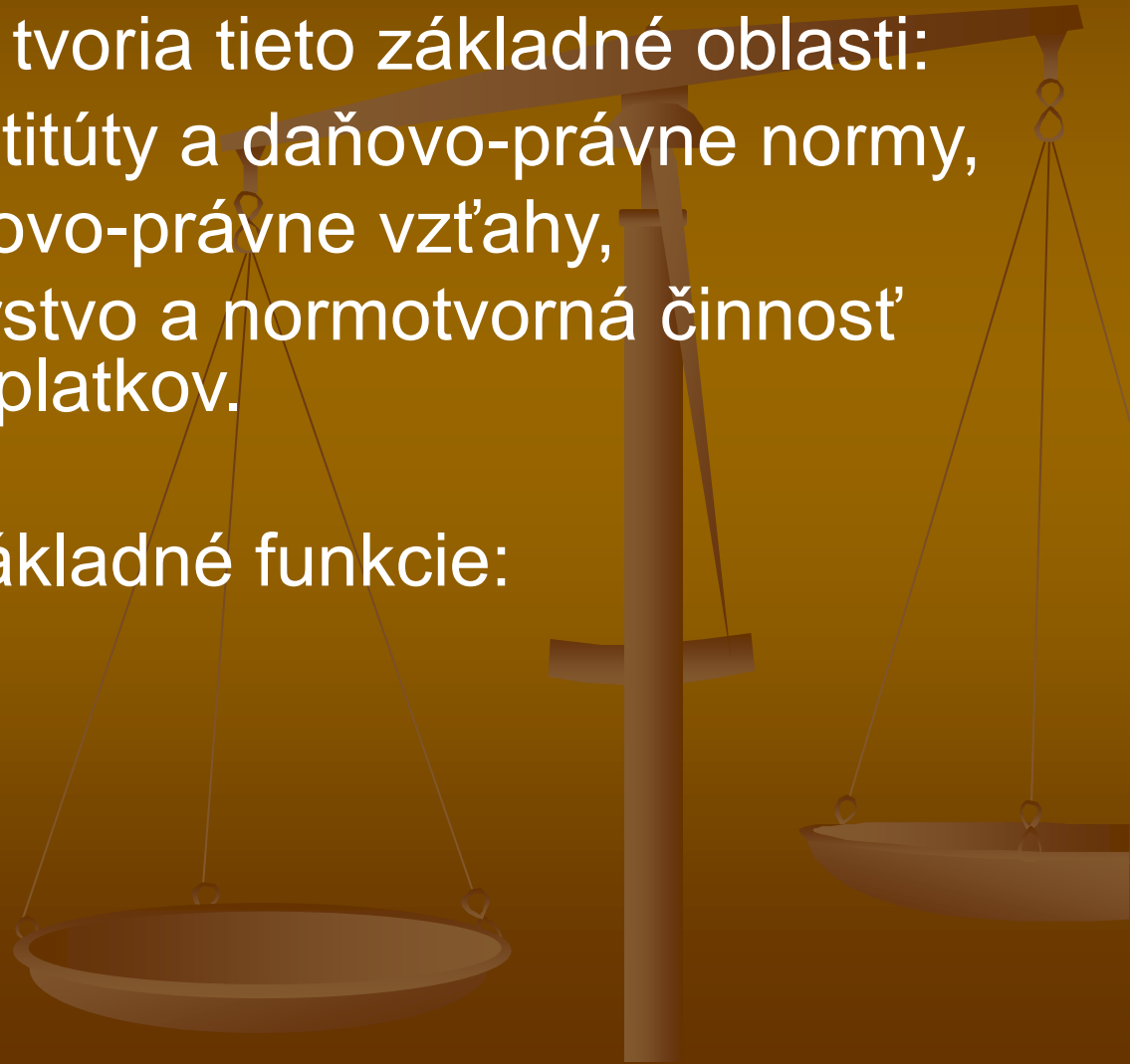

Predmet vedy o DP tvoria tieto základné oblasti:

- 1) daňovo-právne inštitúty a daňovo-právne normy,
- 2) daňové, resp. daňovo-právne vzťahy,
- 3) daňové zákonodarstvo a normotvorná činnosť v oblasti daní a poplatkov.

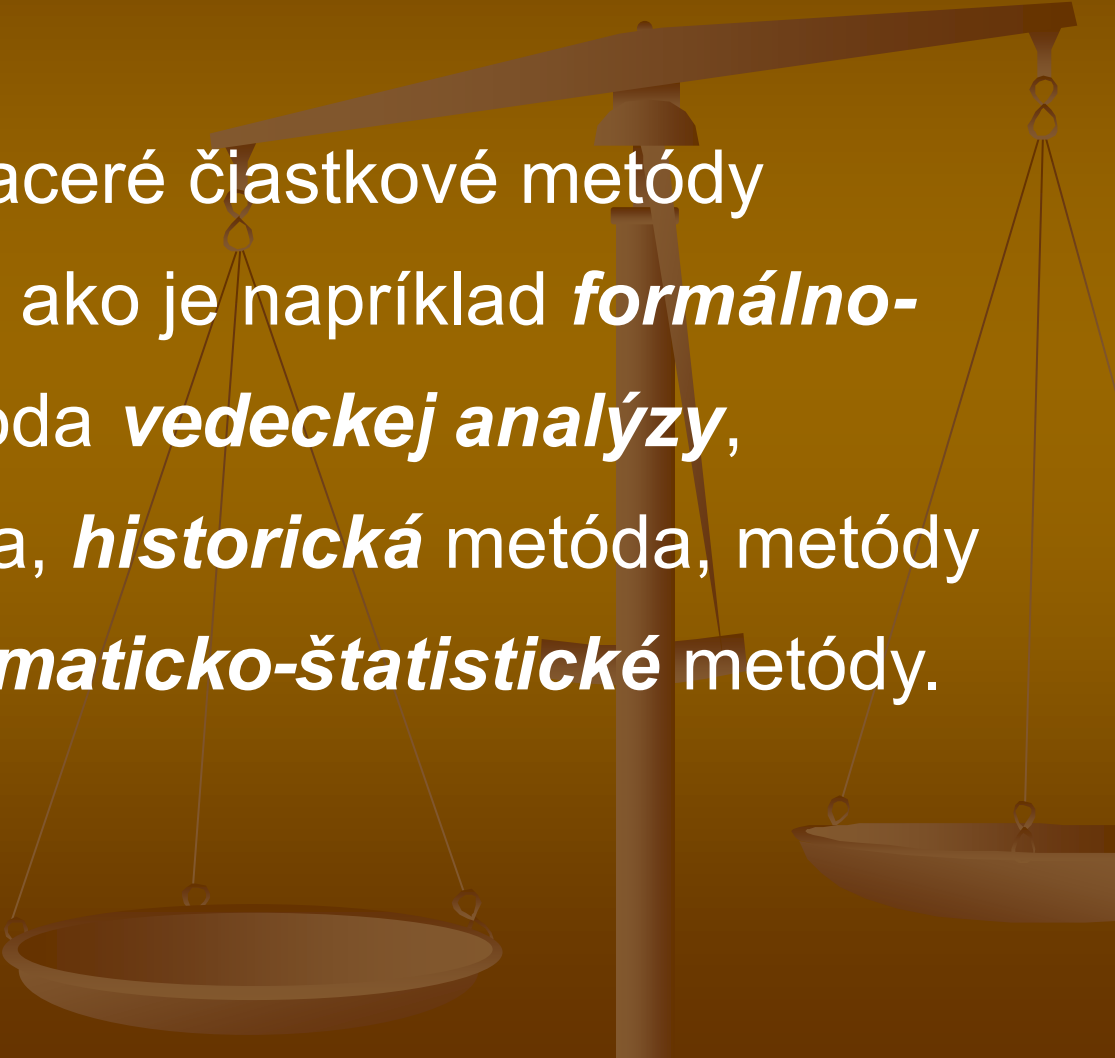
Veda o DP plní dve základné funkcie:

- Poznávaciú
- Porovnávaciú.

2. METÓDY VEDY O DP

Veda o DP využíva viaceré čiastkové metódy vedeckého skúmania, ako je napríklad **formálno-logická** metóda, metóda **vedeckej analýzy**, **porovnávací** metóda, **historická** metóda, metódy **sociologické** a **matematicko-štatistické** metódy.

Ďakujem za pozornosť

